

CoinGecko

2023

Kripto Endüstri Raporu

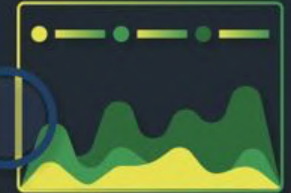
Sponsorluğunda:

Bingx

Tercüme eden:

BTCHABER

Piyasa Verileri. Analiz. Kitle Kaynaklı İlgörüler.

Kurucuların Notu	2
Piyasaya Görünümü	3
- 2023 Spot Piyasasına Genel Bakış	
- 2023 Kripto Hakimiyeti	
- 2023 Kripto Para Fiyat Getirileri	
- 2023 En İyi 15 Stablecoin'e Genel Bakış	
- 2023 Toplam Kripto Piyasa Değeri ve Bitcoin vs. S&P 500	
- 2023 Trend Olan Kategoriler	
- 2023 Önemli Olaylar Zaman Çizelgesi	
- 2023 Önemli Hatalar ve İstismalar	
Bitcoin Analizi	13
- 2023 Bitcoin Fiyatı ve İşlem Hacmi	
- 2023 Bitcoin Madenciliği Hash Oranı	
- 2023 Bitcoin ve Majör Varlık Sınıfları Fiyat Getirileri	
- Incriptions	
Ethereum Analizi	18
- 2023 Ethereum Fiyatı ve İşlem Hacmi	
- 2023 Ethereum Konsensüs Katmanı Staking	
- 2023 Ethereum Yakma Oranı	
- 2023 Katman 2 Adaptasyonu	
Solana Analizi	23
- 2023 Solana Fiyat ve İşlem Hacmi	
- 2023 Solana Onchain Metriklerinde Büyüme	
- 2023 Solana'da Öne Çıkanlar	

DeFi Analizi	28
- 2023 DeFi Genel bakış	
- 2023 DeFi ve TradFi Getirileri	
- 2023 DeFi Çok Zincirli Pazar Payı	
- 2023 DeFi Ekosistemine Genel Bakış	
- 2023 Zincirler Arası Köprü Likiditesi	
- 2023 DeFi'nin Öne Çıkan Özellikleri	
Non-Fungible Tokenlar (NFT'ler)	36
- 2023 İlk 8 Zincirde NFT İşlem Hacmi	
- 2023 NFT Platformu İşlem Hacimleri	
- 2023 NFT Kredisi	
- 2023 NFT Öne Çıkanları	
- 2023 GameFi Öne Çıkanlar	
Borsalar	42
- 2023 En İyi Kripto Borsaları İşlem Hacimleri	
- 2023 En İyi 10 Spot Merkezi Borsa (CEX) İşlem Hacmi	
- 2023 En İyi 10 Spot Merkeziyetsiz Borsa (DEX) İşlem Hacmi	
- 2023 Spot DEX İşlem Hacminin Zincire Göre Dağılımı	
- 2023 En İyi 10 Merkezi Sürekli Borsa İşlem Hacmi	
- 2023 En İyi 10 Merkezi Sürekli Borsa Açık Pozisyon	
- 2023 En İyi 10 Merkeziyetsiz Sürekli Protokol İşlem Hacmi	
- 2023 En İyi 10 Merkeziyetsiz Sürekli Protokol Açık Pozisyon	

Analistler:

Win Win

Shaun Lee

Weng Dee

Nicholas Boey

Zhong

Kurucuların Notu

2023'ün 4. çeyreğinin özeti, ABD spot Bitcoin ETF'lerinin onaylanmasına yaklaştığımızı dair her yeni raporla piyasa duyarlılığı daha da yükselişe geçtiğinden, "ETF'lere yönelik beklenti kripto piyasasını çığına çeviriyor" olabilir. Yalnızca 4. çeyrekte, toplam kripto piyasa değeri %55 artarak 1,1 trilyon dolardan 1,6 trilyon dolara yükseldi ve Bitcoin'in fiyatı 27 bin dolardan 42 bin dolara fırladı. 2023'ün tamamı boyunca, toplam kripto piyasa değeri, Bitcoin'in (2,6 kat) meteorik canlanmasının öncülüğünde yılın başındaki 832 milyar dolardan iki kattan fazla arttı. 2022'nin dramı ve durgunluğundan sonra, 2023'ün sektör için güçlü bir toparlanma yılı olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Yılın önemli olaylarına bir bakış, kriptonun kolluk kuvvetleriyle birçok mücadelesini gösterdi. Binance'in kasım ayında ABD makamlarıyla yaptığı 4,3 milyar dolarlık anlaşmayla 2023'te çok sayıda dava, tutuklama, mahkumiyet, uzlaşma ve iflas davası yaşandı. Bununla birlikte, bu vakaların çoğu çözüldüğünde veya buna yakın olduğunda, umarım nihayet son döngünün günahları sayfasını çevirebiliriz...

... Çünkü yeni heyecan verici gelişmelerin ön plana çıktığı bu günlerde kriptoda heyecanlanacak çok şey var! Ayı piyasası boyunca projeler inşa ediliyor ve şimdi emeklerinin meyvelerini sergiliyorlar. Ethereum ve EVM ekosistemi, dünya bilgisayarını ölçeklendirmek isteyen Layer 2'lerde bir patlama gördü. Sadece iyimser veya sıfır bilgiye dayalı toplamalarla başlamış olsak da, yeni teknik yenilikler modülerleştirme ve paralelleştirme gibi daha fazla olasılık sunarak kullanıcılara ve geliştiricilere daha fazla seçenek sundu. Altyapı ilerlemeye devam ederken, odak noktası artık bir sonraki kullanıcı dalgasını kriptoya dahil edebilecek dApp'ler oluşturmaya kayıyor.

FTX'in çöküşünden sonra büyük ölçüde silindikten sonra, Solana ekosistemi 2023'te EVM hakimiyetine karşı güçlü bir meydan okuma başlatmak için küllerinden doğdu. Yükseltmeler, temel ağın kararlılığını artırdı ve projeleri artık ucuz ücretlerle yüksek performanslı monolitik bir zincirin avantajlarını sergiliyor. Uzun vadeli kullanıcılar da ekosistem projelerinden airdrop'larla ödüllendirilerek daha da fazla dikkat ve etkinlik çekiyor. Solana'nın 2024'e girerken çok fazla ivmesi var ve ekiplerin bunu sürdürülebilir bir ekosistem ve topluluk oluşturmaya nasıl kanalize ettiğini görmek ilginç olacak.

Bitcoin'e geri dönüyoruz çünkü ETF hikayesi dışında, ilk olarak Ordinals'ın öncülük ettiği, ancak şimdi değiştirilebilir tokenler ve NFT'ler çıkarmak için bir dizi farklı teknik standarda dönüşen Inscriptions'ın yaratılmasını görmezden gelmek zordu. Henüz bu projelerden çok fazla fayda görmemiş olsak da, bu yeni yenilik kesinlikle Bitcoin blok zincirini daha zengin bir ekosistem haline getirdi (ve aynı zamanda bu süreçte madencileri zenginleştirdi). Yazıtlar, şu anda aktif olarak tartışılan sürücü zincirleri ve daha zengin Katman 2'ler ile Bitcoin'in ölçeklendirilmesiyle ilgili tartışmaları da yeniden alevlendirdi.

Ne yazık ki her şey güllük gülistanlık değildi. NFT piyasası bu yıl büyük bir darbe aldı ve hem taban fiyat hem de işlem hacimleri açısından zarar gördü. Birçok sözde mavi çip koleksiyonu, değerlemelerine bağlı kalamadı ve hırslarını değiştirmek veya büyük ölçüde küçültmek zorunda kaldı. Pozitifliğin kriptoya geri dönmesiyle, umarım bu, NFT'ler üzerine inşa edilen kullanım durumlarının olanaklarını genişleten daha fazla faaliyeti teşvik eder.

CoinGecko tarafında, ana ürün gruplarımız olan CoinGecko, GeckoTerminal ve API'de hedeflerimize ulaşmaya odaklanmış durumdayız. 2024 şu ana kadar yükseliş gösteriyor ve yakın gelecekte üzerinde çalıştığımız şeylerin daha fazlasını paylaşmak için sabırsızlanıyoruz. İleriye ve yukarıya!

Bobby Ong
COO

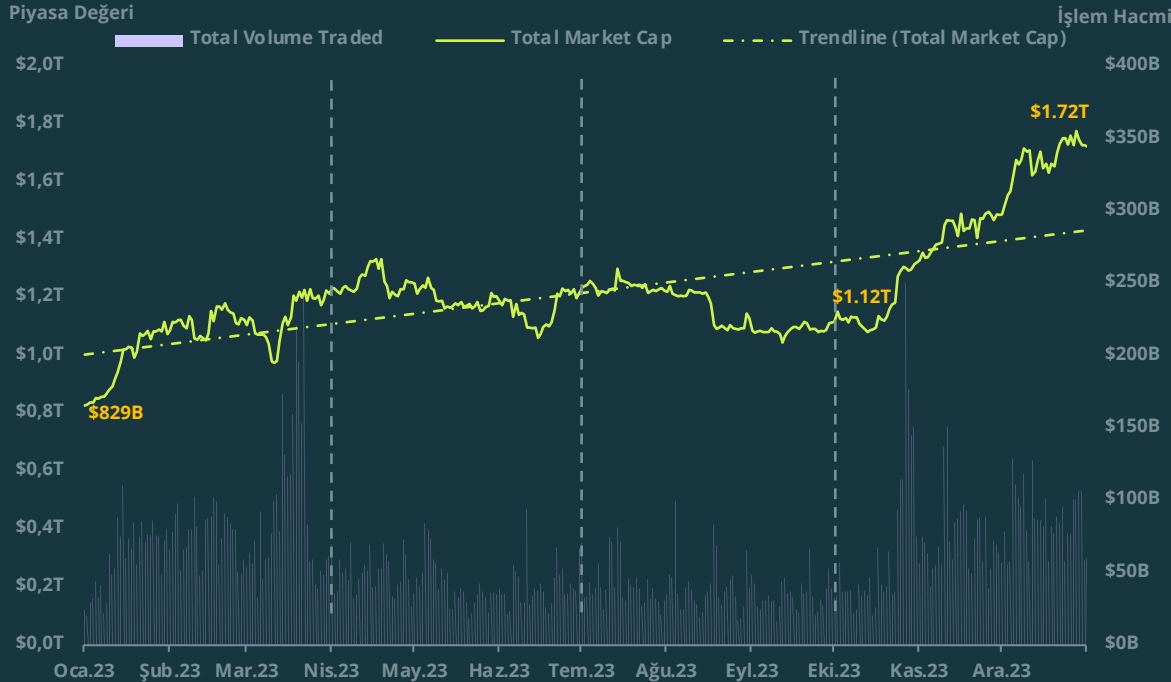
TM Lee
CEO

PİYASA GÖRÜNÜMÜ

2023 Spot Piyasasına Genel Bakış

Toplam kripto piyasa değeri 2023'te iki kattan fazla artarak 829 milyar dolardan 1,72 trilyon dolara yükseldi ve kazançların %70'i 4. çeyrekte geldi

Toplam Piyasa Değeri ve Spot İşlem Hacmi (2023)

+108.1%

2023 Yılındaki Toplam Piyasa Değeri Değişimi

Toplam kripto piyasa değeri, zorlu makroekonomik koşullara ilişkin daha önceki beklentilere rağmen 2023'te %108 (+869 milyar \$) arttı. Yalnızca 2023'ün 4. çeyreğinde, toplam kripto piyasa değeri +%54,3 veya mutlak anlamda \$607B arttı.

4. çeyrekte ortalama işlem hacmi, bir önceki çeyreğe göre %91,9 artışla \$75,1B olarak gerçekleşti. Ancak, genel olarak 2023 işlem hacmi, 2022'ye kıyasla -%31,6 düşüşle \$58,9B olarak gerçekleşti.

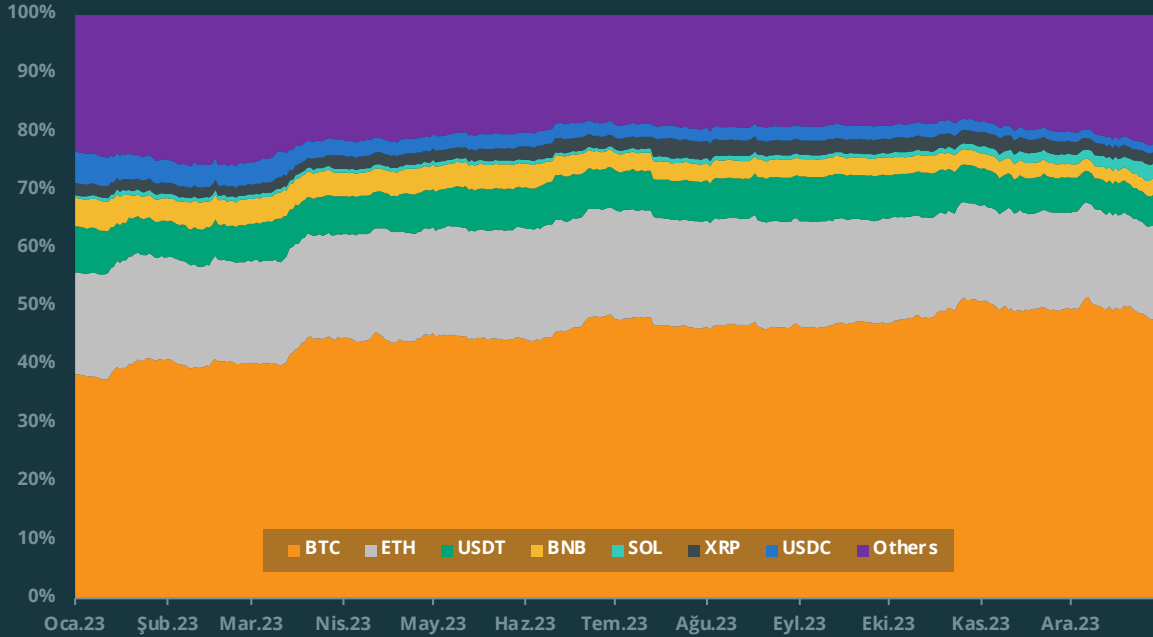
2023'ün 4. çeyreğinde ilk 30 kripto para arasındaki dikkate değer hareketler şunları içerir: #7'den #5'e yükselen SOL (2022 sonu itibarıyla #18'den itibaren) ve AVAX #22'den #9'a yükseldi.

ICP, #16'da ilk 30'a yeniden girdi. 3. çeyrekte düşüktükten sonra, 2023'ün yeni katılımcıları arasında NEAR (#23), OP (#26) ve INJ (#30) yer alıyor HBAR, BUSD, XMR ve TUSD'nin yerini alıyor.

2023 Kripto Hakimiyeti

Bitcoin hakimiyeti 2023'te %9,2 artarak %47,8'e yükselirken, stablecoin'ler USDT ve USDC ilk 7 kripto para arasında en fazla pazar payını kaybetti

Kripto Hakimiyeti (2023)

Bitcoin hakimiyeti 2023'te %38,6'dan %47,8'e yükseldi yatırımcıların dikkatini çektiği için diğer majörler (Solana hariç) sonuç olarak zarar gördü.

Büyüyen bir kripto pazarına karşı, **USDT (-%2,7) ve USDC (-%4,0) hakimiyetinde düşüş** aynı zamanda fiat para biriminin piyasaya girdiğine de işaret ediyor.

Bitcoin'in yanı sıra, **Solana ayrıca hakimiyetinde %0,4'ten %2,5'e kayda değer bir artış gördü** 2023'te sırasıyla #5 ve #6'da XRP ve USDC'yi geride bıraktı.

2023 Kripto Para Birimleri Fiyat Getirileri

BTC rallisi kolektif kripto piyasasını yükseltirken kripto para birimleri 2023'te genel olarak yeşil gördü - SOL, INJ, LEO ve IMX kendi kategorilerinde öne çıkan performans gösterenlerdi

	2023 FY	2023 Q4	2023 Q3
Top 5 Cryptocurrencies			
BTC	155%	57%	-12%
ETH	91%	36%	-14%
BNB	27%	45%	-11%
SOL	917%	374%	13%
XRP	80%	19%	9%
Top 5 DeFi Tokens			
LINK	168%	83%	30%
UNI	40%	62%	-15%
INJ	2717%	366%	-4%
LDO	177%	56%	-17%
GRT	231%	105%	-15%
Top 5 Exchange Tokens			
BNB	27%	45%	-11%
OKB	10%	8%	-7%
LEO	111%	28%	-4%
CRO	77%	94%	-10%
KCS	59%	124%	-30%
Top 5 Play-To-Earn Tokens			
IMX	454%	261%	-21%
SAND	55%	91%	-26%
AXS	46%	93%	-23%
MANA	74%	68%	-20%
GALA	82%	113%	-42%

En iyi 5 kripto para birimi arasında, **SOL, %374'lük bir kazançla 4. çeyrekte en iyi performans gösteren oldu ve 2023'ü genel olarak 10 kat fiyat artışıyla kapattı.** BTC, 2023'te %155'lik bir kazançla ETH (+%91), XRP (+%80) ve BNB'den (+%27) daha iyi performans göstererek ikinci sırada yer aldı. Piyasa değerine göre ilk 10'da yer alan AVAX, 2023'te %254'lük bir kazançla BTC'den daha iyi performans gösterdi.

INJ, 2023'te 28x'lik bir hareketle gösteriyi çaldı ve ilk kez ilk 5 DeFi kriptosu arasına girdi.

Bunu GRT (+%231), LDO (+%177), LINK (+%168) ve UNI (+%40) takip ediyor ve bu da 2023 sonuna kadar yalnızca UNI'nin BTC'den daha düşük performans göstermesi nedeniyle DeFi'yi nispeten daha güçlü bir kategori haline getiriyor.

İlk 5'in dışında, RUNE (+%300) ve MKR (+%230) de 2023'te önemli kazanımlar kaydetti.

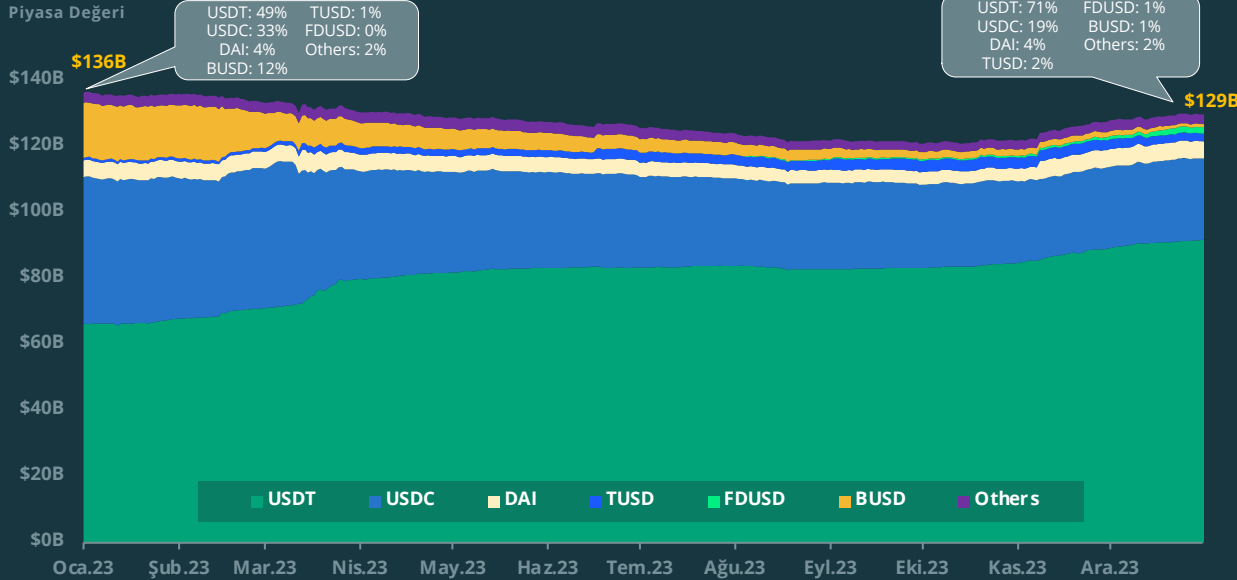
En iyi 5 borsa tokeni - BNB (+27%), OKB (+10%), LEO (+111%), CRO (+77%), ve KCS (+59%) - **2023'te olumlu getiriler elde etti**, ama **hiçbiri BTC'den daha iyi performans göstermeyi başaramadı.** CEX token piyasası değerine göre #9 numarada yer alan WOO, hem BTC'den hem de ilk 5 CEX tokeninden daha iyi performans göstererek +%230'luk getiri elde etti.

En iyi 5 P2E tokeninden 4'ü - SAND (+55%), AXS (+46%), MANA (+74%), ve GALA (+82%) - **2023 yılında BTC de düşük performans gösterdi**, ama **IMX %454 kazanç kaydetti.** İlk 5'in dışında, kayda değer tirmanışçılar arasında sırasıyla +%594, +%601 ve +%256 getiri sağlayan WEMIX, RON ve BEAM yer alıyor.

2023 En İyi 15 Stablecoin'e Genel Bakış

USDT, 2023'te %49'dan %71'e yükselen hakimiyetiyle en iyi stablecoin olarak konumunu sağlamlaştırıyor

En İyi 15 Stablecoin Piyasa Değeri Dağılımı (2023)

-5.6%

En İyi 15 Stablecoin Piyasa Değeri Değişim (Yıllık)

En büyük 15 stablecoin piyasa değeri 3. çeyrek sonunda %11,3 azaldı ve 4. çeyrekte %7,1 arttı. 2023'ü genel olarak %5'lik bir düşüşle bitti.

BUSD'nin aşamalı olarak kaldırılmasının neredeyse tamamlanmasıyla FDUSD, ilk 5 stablecoin arasına girdi. TUSD ve FDUSD sırasıyla \$1,5B ve \$1,8B ile benzer mutlak kazançlar gördü. DAI, 2023'te nispeten sabit kaldı.

BUSD Dışında, USDC, mutlak olarak %45 düşüş veya 20 milyar dolar ile en büyük kaybı gördü, 2023 Mart ayındaki ABD bankacılık krizi sırasında geçici olarak sabitlenmesinden bu yana güven kaybı yaşıyor. USDT bunun ana yararlanıcısı oldu, 2023'te piyasa değerinde (+%38,5) 25,5 milyar dolar ve pazar payında %22 gibi büyük bir kazanç elde etmek.

İlk 5'in dışında, LST destekli stablecoin'ler mkUSD ve eUSD ilk 15'e girdi, GUSD ve crvUSD düştü.

 \$91.7B
+\$25.5B (+38.5%)

 \$24.5B
-\$20.0B (-45.0%)

 \$5.2B
+\$0.2B (+3.3%)

 \$2.3B
+\$1.5B (+204.8%)

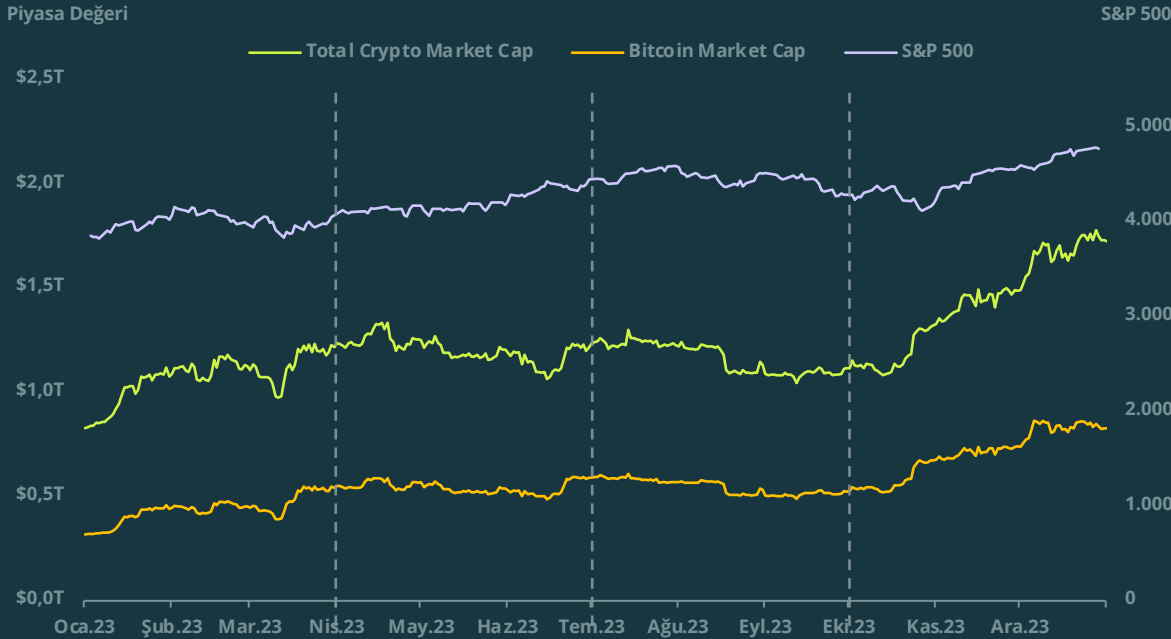
 \$1.8B
+\$1.8B (+590.3%)

2023 Toplam Kripto Piyasa Değeri ve Bitcoin vs. S&P 500

Toplam kripto piyasa değeri ile S&P500 arasındaki korelasyonun 2. çeyrekte orta derecede negatife dönmesine rağmen, 2023'te ikisi arasındaki genel korelasyon 0,65 ile orta derecede yüksek kaldı

Toplam Kripto Piyasa Değeri ve Bitcoin vs. S&P 500 (2023)

Bitcoin kripto piyasasının öncüsü olmaya devam ediyor. **0,97 toplam kripto piyasa değeri ile korelasyon içerisinde.**

Hem kripto piyasaları hem de S&P500 2023'te yükselirken, **Bununla birlikte, toplam kripto piyasa değeri, 2023'te 0,65'te S&P500 ile yalnızca orta ila güçlü bir korelasyona sahipti.** Bu rakam 2023'ün 4. çeyreğinde 0,86'ya yükseldi. İlginç bir şekilde, Bitcoin ETF haberleri tarafından yönlendiriliyor, **fiyatı S&P500 ile yüksek korelasyon (0,74) haline geldi.** 2023'ün 4. çeyreğinde ikisi arasındaki korelasyon 0,81'e yükseldi.

Toplam kripto piyasa değeri, %15,9 olan S&P500'den 2,4 kat daha fazla, yıllık %38,6'lık bir oynaklığa sahipti.

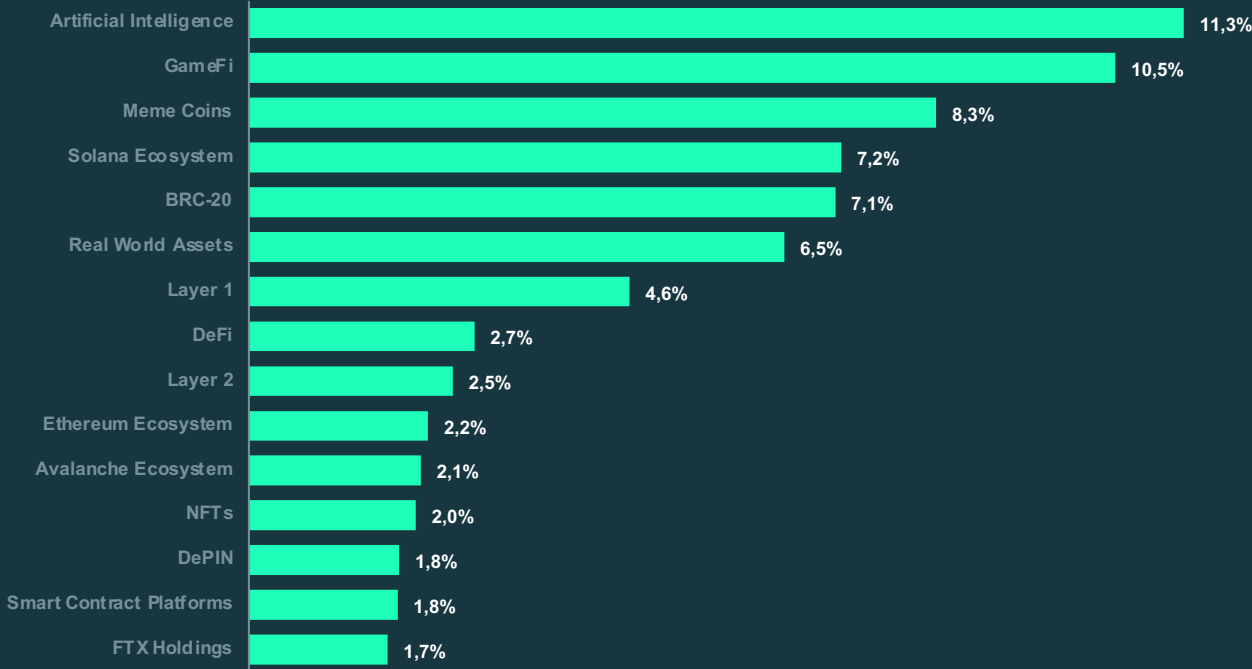
Toplam kripto piyasa değeri, %23,7 yükselen S&P500'den 4,6 kat daha fazla olan %108,1 arttı.

Bitcoin, genel kripto piyasasından biraz daha oynaktı, yıllık oynaklık %43,2 oranında. S&P500'den 6,5 kat daha fazla, %155'lik kazançlar gördü.

2023 Trend Kategorileri

AI, GameFi ve Meme Coin'ler 2023'te En Çok İlgi Çeken Kripto Anlatıları

CoinGecko'nun Pazar Payı Kategoriler web trafiği 2023

72.3%

En İyi 15 Anlatı Genel
CoinGecko Kategorilerinin
2023'deki Web Trafiği Payı

Yapay Zeka (AI), GameFi ve meme coin'ler 2023'ün en popüler anlatılarıydı, yatırımcı ilgisinin üçte birini yakaladı.

Solana ekosistemi, BRC-20 tokenleri ve gerçek dünya varlıkları (RWA) da büyük ilgi gördü, bu yıl her biri kripto anlatılarının %5'inden fazlasını ele geçirdi.

49 blok zinciri ekosisteminden 4'ü, 2023'te en iyi 15 kripto anlatısı arasına girdi.

Bu ekosistemlerin her birinin çok güçlü anlatıları vardı. 2023'te Solana'nın ölümden yükselişi, BRC-20'lerin tanıtımı, Nisan ayında Ethereum Shanghai Yükseltmesi ve Avalanche ekosisteminin Solana'ya benzer bir canlanma yaşaması var.

2023 Önemli Olaylar Zaman Çizelgesi

2023, yılın başlarında bir bankacılık krizi ve SEC'in düzenleyici incelemesine tanık oldu, ardından sektör için birkaç kazanç elde etti – BlackRock'un BTC ETF, Ripple ve Grayscale Victory için başvuruda bulunması

2023 Önemli Hatalar ve Açıklar

2023'te en az 463 açık nedeniyle 2 milyar dolar kaybedildi ve çalınan toplam fonların %66'sı ilk 6 saldırıdan geldi

2023'teki en büyük istismar, Temmuz 2023'te 231 milyon dolarlık kayıpla Multichain köprü hack'iydi.

Diğer büyük istismarlar arasında Euler Finance (196 milyon dolar), Mixin Network (142 milyon dolar), Poloniex (123 milyon dolar), BonqDAO (120 milyon dolar) ve Atomic Wallet (115 milyon dolar) yer alıyor.

Euler Finance Hack'ten elde edilen 177 milyon dolar o zamandan beri iade edildi.

TRM Labs'a göre, Kuzey Kore bağlantılı gruplar, 2023'te çalınan kripto para birimlerinin yüzde 30,6'sını veya en az 600 milyon dolarını oluşturuyor. Bu rakam, önemli olsa da, 2022'de çalınan 850 milyon dolarlık kriptodan bir düşüşü temsil ediyor.

Büyük bir korkuya neden olan bir başka istismar da, Aralık ayında Ledger Connect Kit'i kullanan dApp'lere kötü amaçlı kod enjekte eden Ledger istismarıydı. Neyse ki, istismar hızlı bir şekilde tespit edildi ve hemen ardından bir çözüm uygulandı.

CoinGecko İşletmeler için API

Kripto projeleri, geliştiriciler ve tüccarlar için güvenilir, doğru ve kapsamlı piyasa ölçümleri.

Projenizin kripto ve NFT teklifini geliştirin:

- ✓ Zamandan ve maliyetten tasarruf edin - fiyat akışlarını sıfırdan oluşturmayın
- ✓ Son kullanıcıların pazar ivmesini keşfetmesine yardımcı olun
- ✓ DEX verileri talep üzerine temin edilebilir

10,000+
COİN

850+
BORSA

3,000+
NFT'ler

10B+
AYLIK ÇAĞRI SAYISI

50
ENDPOINTS

10 Yıllık
GEÇMİŞ VERİLER

```
121- {
122-   "name": "vs_currencies",
123-   "in": "query",
124-   "description": "vs_currency of coins, comma-separated list of vs_currency\n*refers to <b>simple/supported_vs_currencies</b>",
125-   "required": true,
126-   "type": "string"
127- },
128- {
129-   "name": "include_market_cap",
130-   "in": "query",
131-   "description": "<b>true/false</b> to include market capitalization",
132-   "required": false,
133-   "type": "string"
134- },
135- {
136-   "name": "include_24hr_vol",
137-   "in": "query",
138-   "description": "<b>true/false</b> to include 24hr volume",
139-   "required": false,
140-   "type": "string"
141- },
142- {
143-   "name": "include_24hr_change",
144-   "in": "query",
145-   "description": "<b>true/false</b> to include 24hr change",
146-   "required": false,
147-   "type": "string"
148- },
149- {
150-   "name": "include_last_updated_at",
151-   "in": "query",
152-   "description": "<b>true/false</b> to include last updated at",
153-   "required": false,
154-   "type": "string"
155- },
156- }
```

simple ^	
GET	/simple/price
GET	/simple/token_price/{id}
GET	/simple/supported_vs_currencies

coins ^	
GET	/coins/list
GET	/coins/markets
GET	/coins/{id}
GET	/coins/{id}/tickers
GET	/coins/{id}/history
GET	/coins/{id}/market_chart
GET	/coins/{id}/market_chart/range
GET	/coins/{id}/status_updates
GET	/coins/{id}/ohlc

contract ^	
GET	/coins/{id}/contract/{contract_address}
GET	/coins/{id}/contract/{contract_address}/market_data
GET	/coins/{id}/contract/{contract_address}/market_data/range

Yeni Demo API Anahtarlı Planımızı deneyin

Tüm CoinGecko kullanıcıları tarafından sıfır maliyetle kullanılabilir.
Aylık 10.000 çağrı ve 30 çağrı/dk hız sınırı.

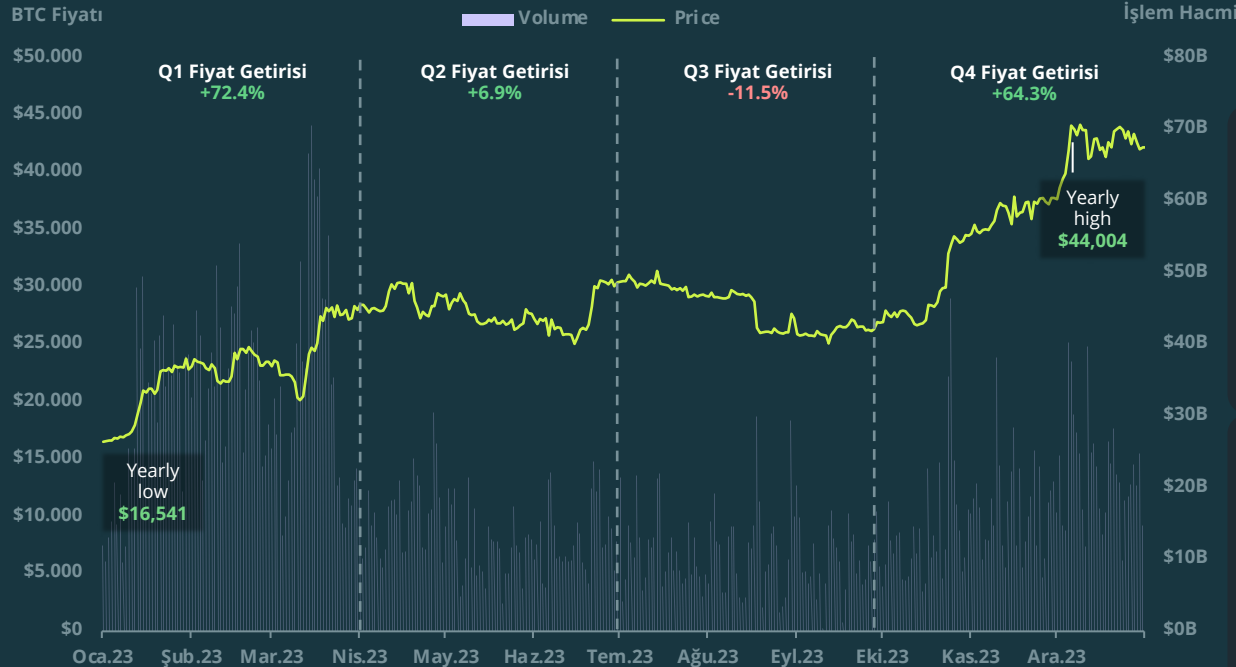
DEMO API ANAHTARINIZI ALIN

BITCOIN ANALIZI

2023 Bitcoin Fiyatı ve İşlem Hacmi

3. çeyrekte piyasanın soğumasının yanı sıra, BTC 2023 boyunca kazançlar elde ederek yılı +%155'lik bir kazançla kapattı

Bitcoin Fiyatı ve Spot İşlem Hacmi (2023)

+155.2%

2023'te BTC Fiyat Getirisi

BTC 2023'te %155 gibi önemli bir artış gösterdi.

BTC, 1. çeyrekte güçlü bir ilk yükseliş gördü, ardından 2. çeyreğin sonlarında bir dizi spot BTC ETF başvurusu yapıldığında başka bir artış yaşadı.

Piyasa daha sonra 3. çeyrekte soğudu, ardından spot bitcoin ETF onayları beklentisi ve Fed'in beklenen faiz indirimleri nedeniyle 4. çeyrekte güçlü bir şekilde yükseldi.

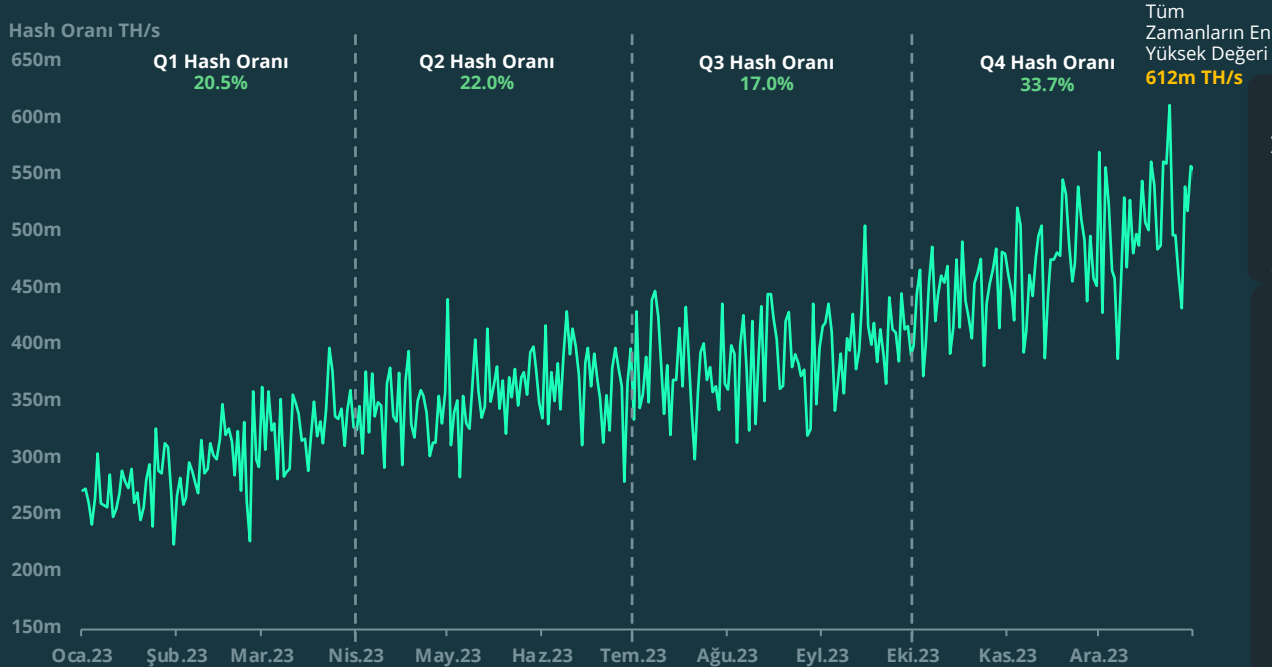
Ortalama işlem hacmi, 1. çeyrek sonunda bir düşüş gördü ve 4. çeyrekte hafifçe toparlanmadan önce 2. ve 3. çeyrekte kademeli olarak düşerek 18,0 milyar dolara yükseldi (çeyrekten çeyreğe +%64,3).

Birçok BTC sahibi coinlerine bağlı kalmaya devam ederken, piyasalardaki sınırlı arz nedeniyle önemli fiyat artışına rağmen hacim 4. çeyrekte nispeten düşük kaldı.

2023 Bitcoin Madenciliği Hash Oranı

Bitcoin madenciliği hash oranı, madencilik hisselerinin büyük getiriler kaydetmesiyle 2023'te yüzde 105 büyüyerek tüm zamanların en yüksek seviyelerine ulaşmaya devam ediyor

Bitcoin's Total Hash Rate (2023)

+104.9%

Bitcoin'in hash oranı 2023'te artış gösterdi.

Bitcoin madenciliği hash oranı, 2023'te 2 kattan fazla büyüyerek tüm zamanların en yüksek seviyelerine ulaşmaya devam ediyor. En son ATH, **24 Aralık'ta 612m TH/s olarak kaydedildi.**

Hash oranı en son 2022'nin 2. çeyreğinde düşüş yaşadı.

2023'ün 4. çeyreği, madencilik şirketleri tarafından başka bir **genişleme dalgasına tanık oldu:**

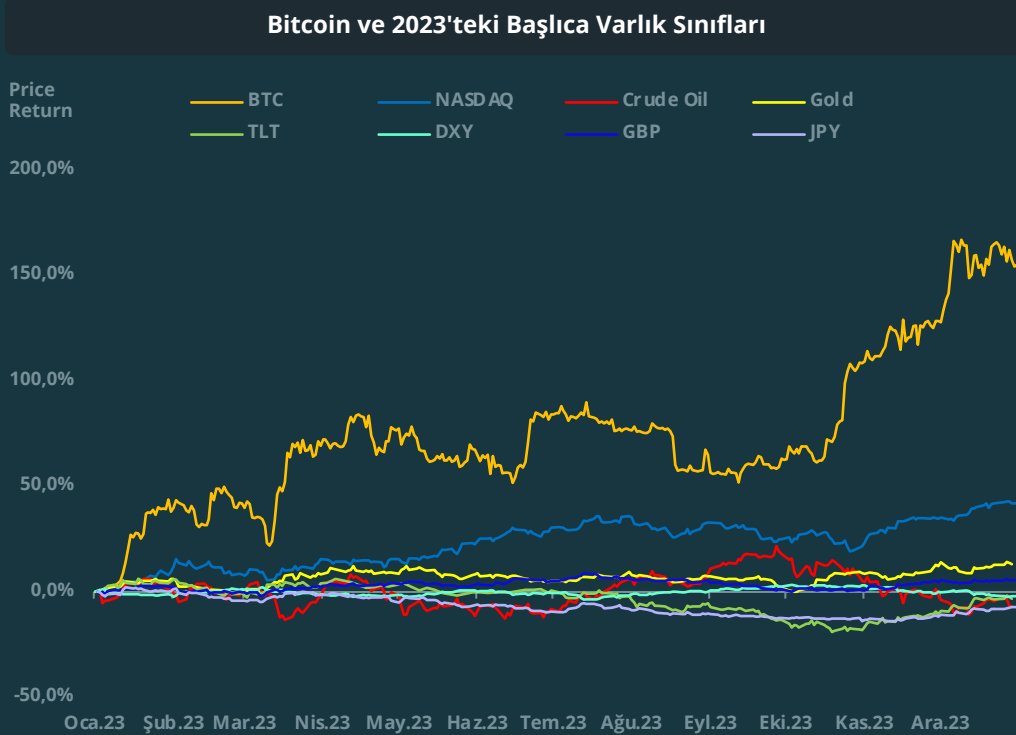
- Marathon Digital, Teksas ve Nebraska'da 2 yeni bitcoin madenciliği sitesini 178,6 milyon dolara satın almayı kabul etti.
- Bit Origin, Wyoming'de yeni madencilik tesisi kurmak için 6,74 milyon dolarlık yatırım aldı.
- Riot, Cipher ve Hive sırasıyla 66.6K, 37K ve 7K ASIC satın aldı.

Halka açık madencilik hisseleri – **Cipher Mining** (CIFR), **Marathon Digital** (MARA), **CleanSpark** (CLSK) ve **Riot Platforms** (RIOT) da 2023'te sırasıyla %615, %556, %425 ve %343 gibi **önemli getiriler elde etti.**

2023 Bitcoin ve Başlıca Varlık Sınıfları Fiyat Getirileri

Yükselen faiz oranı ortamına rağmen, bitcoin %155'lik bir kazançla büyük varlık sınıflarından daha iyi performans gösterirken, NASDAQ (+%42) ve S&P500 (+%24) de 2023'te güçlü getiriler elde etti

	2023 FY Return	2023 Q4 Return
BTC	155%	57%
S&P 500	24%	11%
NASDAQ	42%	14%
CRUDE OIL	-11%	-21%
GOLD	13%	11%
TLT (Treasury Bonds)	-3%	13%
DXY (US Dollar Index)	-2%	-5%
GBP	5%	4%
JPY	-7%	6%
CNY	-3%	3%
EUR	3%	4%
SGD	2%	4%

BTC, %64'lük bir düşüşle en kötü performans gösteren varlık olduğu 2022 aksine, **2023'te %155 kazançla diğer tüm varlık sınıflarından çok daha iyi performans gösterdi.**

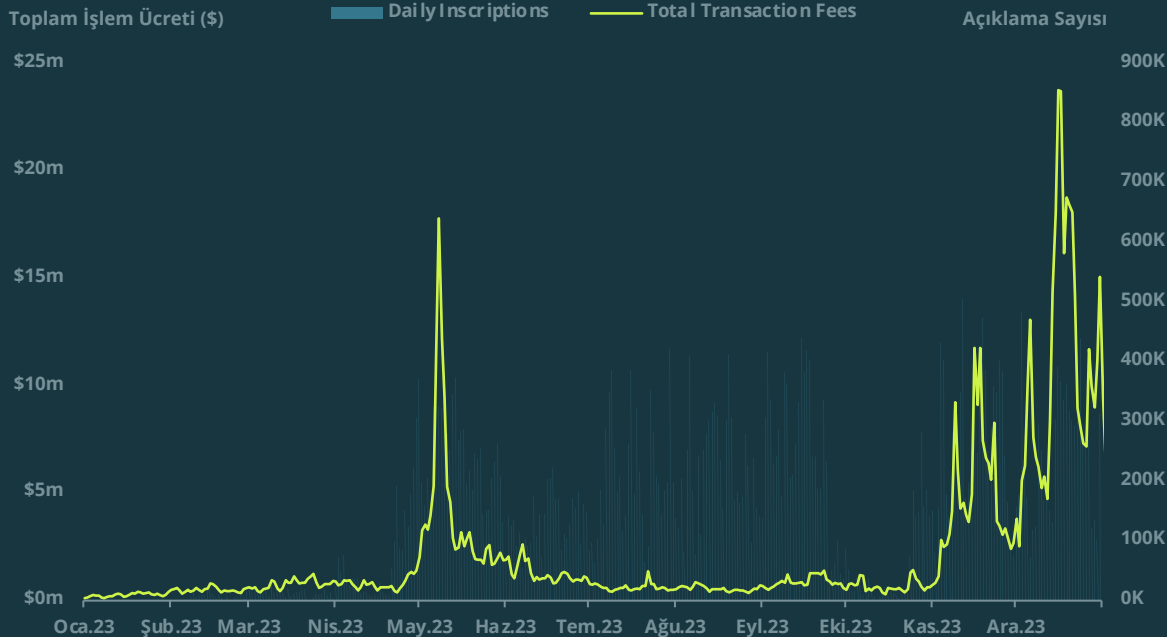
NASDAQ (+%42) ve S&P500 (+%24) de güçlü yıllar kaydetti ve her ikisi de 2023'ü 2022 Ocak ayından bu yana en yüksek seviyelerinde kapattı. **Altın (+%13)** da nispeten büyük kazançlar kaydetti.

Ham petrol (-11), 2020'den bu yana ilk yıllık düşüşünü kaydetti. OPEC dışındaki üretimden kaynaklanan arz fazlası korkuları tarafından yönlendirildi, ancak şimdi Orta Doğu'da devam eden jeopolitik kargaşadan kaynaklanan potansiyel arz kesintileri olabilir.

Inscriptions

Ordinals tarafından 2023 Ocak ayında tanıtılan Incriptions, BTC'de bir NFT ve memecoin çılgınlığına yol açtı ve işlem ücretlerini hızla artırarak madenciler için bir nimet oldu

Bitcoin Toplam İşlem Ücretleri ve Günlük Yazılar (2023)

23.7M

17 Aralık 2023'te Bitcoin Madencilerine Ödenen En Yüksek Günlük Toplam İşlem Ücreti

Inscriptions, Bitcoin'in en küçük birimi olan bir satoshi üzerine yazılan rastgele verilerdir (örn. metin, resimler). İlk olarak 21 Ocak'ta geliştirici Casey Rodarmor tarafından başlatılan Ordinals protokolü tarafından tanıtıldı ve Bitcoin ağında NFT'lerin ve yarı değiştirilebilir tokenlerin (özellikle BRC-20 token'leri) oluşturulmasını sağladı. **2023'ün sonunda, Bitcoin üzerindeki kümülatif açıklamalar 52.6M'ye ulaştı.**

Inscriptions **basımındaki son artış** 17 Aralık 2023 tarihinde, Bitcoin ağında **günlük toplam işlem ücretlerini tüm zamanların en yüksek seviyesi olan 23,7 milyon dolara çıkardı.**

Mayıs ortasındaki artıştan Eylül sonuna kadar günlük incriptions yüksek kalmasına rağmen, madencilere ödenen toplam işlem ücretleri aslında oldukça düşüktü. Bunun nedeni, bu süre zarfında yazıtların düşük ikincil ticaret faaliyeti olabilir, bu da **incriptions alım satım faaliyetinin mint faaliyetinden ziyade ücretleri yönlendiren şey olduğunun bir işaretidir.**

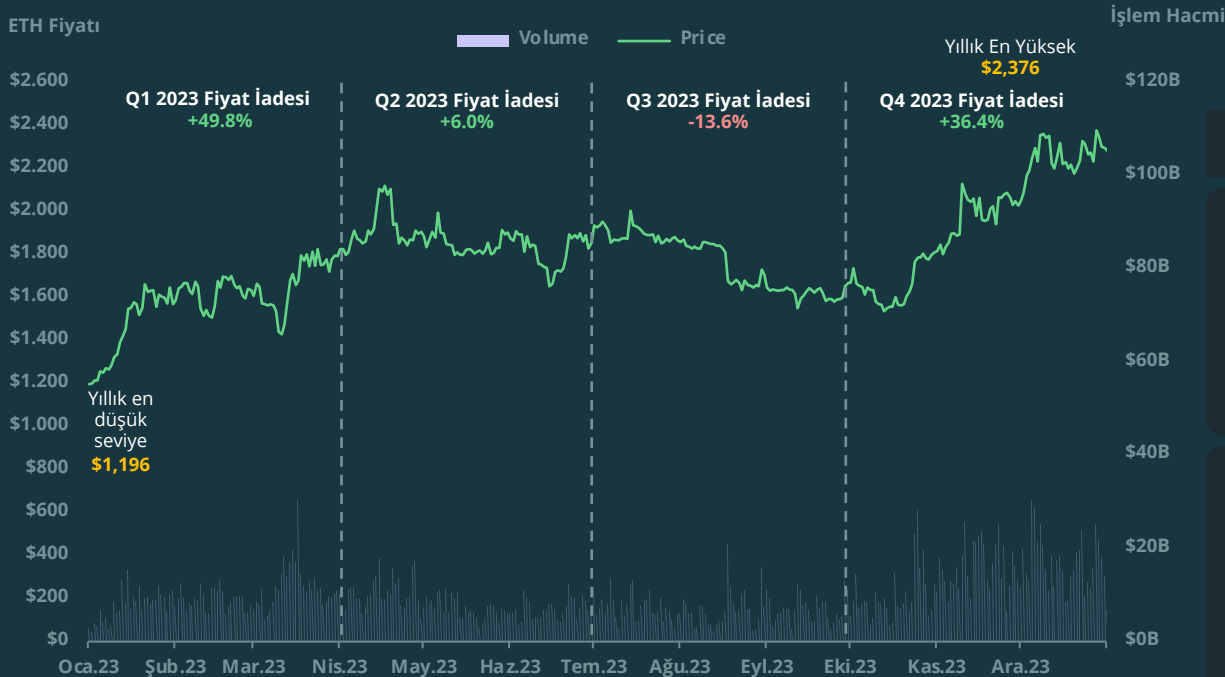
Kasım ayında incriptions ticareti yeniden yükselişe geçtiğinde, toplam işlem ücretleri de aynı şeyi yaptı.

ETHEREUM ANALIZI

2023 Ethereum Fiyatı ve İşlem Hacmi

ETH'nin fiyatı 2023'ün 4. çeyreğinde +%36,4 arttı ve yılı +%90,5'lik kazançlarla yeşilde kapattı

Ethereum Fiyatı ve Spot İşlem Hacmi (2023)

+90.5%

2023'te ETH Fiyat Getirisi

ETH, 2023'ü **2.294 dolarda** kapattı ve bu da yıl içinde **%90,5'lik bir artışı** temsil ediyor.

2023'te ETH, 1. çeyreğe bir ralli ile başladı, ancak çoğunlukla 2. ve 3. çeyrekte konsolide oldu. 4. çeyrekte ETH, Kasım ayının başındaki bir ralliden koptu ve Aralık ayında yılın en yüksek seviyesi olan **2.376 dolara ulaştı**.

İşlem hacimleri, 3. çeyrekteki 7,2 milyar dolardan 4. çeyrekte önemli ölçüde artarak günlük ortalama 14,4 milyar dolara yükseldi.

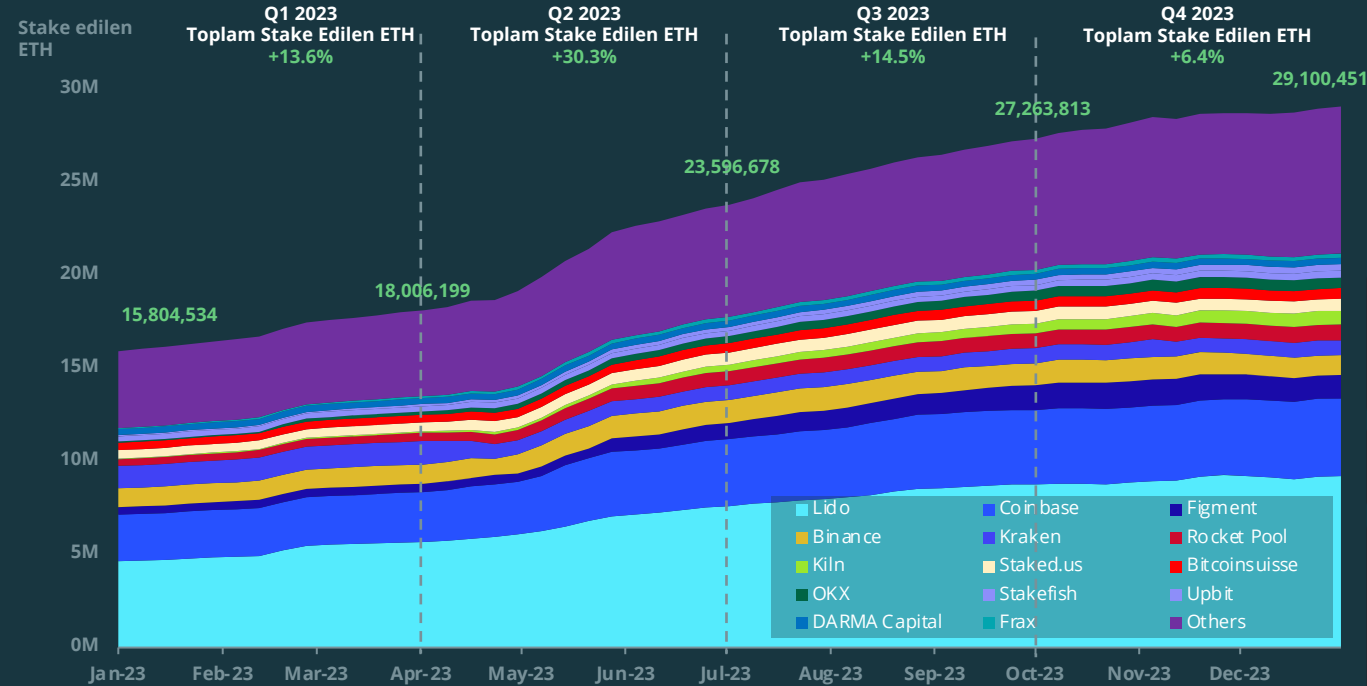
BTC ETF'nin SEC tarafından onaylanmasıyla, odak, bekleyen spot ETF'lere sahip ETH'ye kayabilir.

Ethereum 2024'ün ilk yarısı için planlanan **EIP-4844**'ü uygulayacak Dencun yükseltmesine sahip. Proto-Danksharding olarak bilinen bu yöntemin gaz ücretlerini düşürmesi ve ağ verimliliğini artırması bekleniyor.

2023 Ethereum Konsensüs Katmanı Staking

ETH staking, 2023'ün 4. çeyreğinde +%6,4 artarak 29,1 milyona ulaştı, ancak Celsius iflas mülkünün ETH varlıklarını geri almaya başlamasıyla en yavaş çeyreğini yaşadı

Doğrulayıcılarda Stake Edilen Toplam ETH (2023)

 31.7%

 14.4%

 4.3%

 3.7%

 2.8%

 2.9%

 2.5%

 27.2%

Toplam stake edilen ETH, 2023'ün sonunda 29,1 milyona ulaştı. Stake edilen ETH 2023'te %82,5 arttı. Ancak 4. çeyrekte büyüme yavaşlayarak +%6,4'e geriledi. Bu, **1,7 milyon ETH'nin eklendiği 2023'teki en düşük çeyreklik büyümedir.**

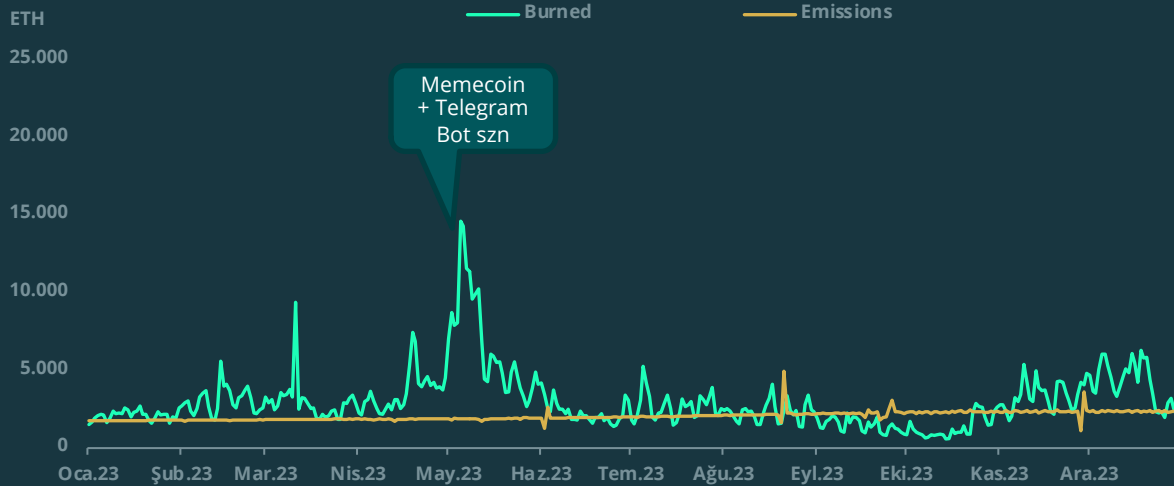
Lido'nun hakimiyeti, 2023'ün başından bu yana gezindiği **~%30 işaretiinde bir tavan bulmuş gibi görünüyor.**

ETH'nin Shapella yükseltmesi Nisan ayında tamamlandı ve para yatırma işlemleri şu ana kadar para çekme işlemlerinden çok daha geride kaldı. Bununla birlikte, Celsius iflas mülkü, ETH varlıklarını geri almaya başladı ve bu da stake edilen ETH'de düşüşe neden olabilir.

2023 Ethereum Yakma Oranı

ETH, 1,09 milyon ETH yakarak ilk deflasyonist yılını kaydetti; Ethereum ağı 342 bin ETH'yi dolaşımdan kaldırdı

ETH Yakma ve Emisyon Oranı (2023)

1.09M

ETH 2023'te Yakılan Miktar

2023'te **1,09 milyondan fazla ETH yakılırken, 0,75 milyon ETH yayıldı**. Bu, ayda ortalama 91 bin ETH yakıldı. 2022'de bu rakam ayda yakılan ortalama 123 bin ETH'ydü. **2023 yılında toplamda 342 bin ETH tedavülden kaldırıldı**.

ETH, 3. çeyrekte enflasyonist eğilim gösterdikten sonra 2023'ün 4. çeyreğinde bir kez daha deflasyonist oldu. 4. çeyrekte 270 bin ETH yakıldı ve 216 bin ETH yayıldı, bu da 54 bin net yakıma denk geliyor. 4. çeyrekteki en büyük bir günlük yakım, **6.303 ETH'nin** yakıldığı 18 Aralık'ta gerçekleşti.

Uniswap, 2023'te **155 bin ETH yakarak** ETH'nin ana yakıcısıydı. 2. çeyrekte Memecoin sezonu yakımı körüklemeye yardımcı oldu.

Daha önce 2022 ve 2021'de NFT pazar yeri OpenSea, yakma liderlik tablosuna hakimdi, ancak o zamandan beri NFT'lerin düşüşüyle birlikte düştü.

2023'ün En İyi 6 Burn Lider Tablosu

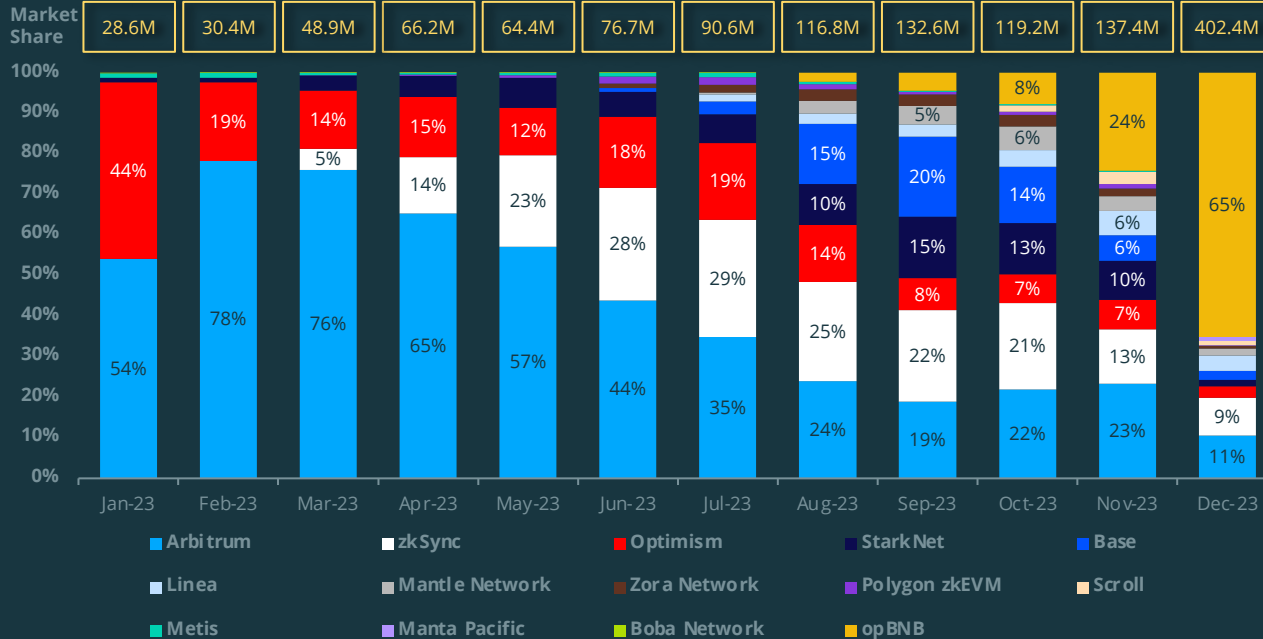
1 Uniswap 155k ETH	2 ETH Transfers 67k ETH	3 USDT 48k ETH	4 Arbitrum 25k ETH	5 Metamask 21k ETH	6 zkSync 18k ETH
--	---	--	--	---	--

2023 Layer 2 Adaptasyonu

Katman 2 ağları 2023'te 1,31 milyarın üzerinde işlem gördü; Arbitrum, Ethereum L2'lerdeki tüm işlemlerin üçte birinden fazlasını ve ana ağ ile neredeyse aynı miktarda işlem gerçekleştirdi

Layer 2'lerdeki Toplam İşlem Sayısı (2023)

Toplam İşlem Hacmi (Milyon \$)

1.31B

2023'te L2'lerdeki işlemler

2023 yılında **1,31 milyarın üzerinde Katman 2 (L2) işlemi gerçekleştirildi**. Arbitrum'da 375,3 milyon işlem gerçekleştirildi ve bu da **tüm L2 işlemlerinin %28,6'sını oluşturdu**. opBNB hariç tutulduğunda Arbitrum, 2023'te Ethereum Katman 2'lerdeki tüm işlemlerin üçte birinden fazlasını (%37,5) oluşturdu.

Arbitrum, 2023'te Ethereum ana ağı ile **neredeyse aynı miktarda işlem gerçekleştirdi** ve 383,1 milyon işlem gerçekleştirdi.

L2'lerdeki işlemler, 3. çeyrekteki 340,0 milyona kıyasla 4. çeyrekte 659,0 milyon ile **çeyreklik bazda %93,8 arttı**.

Büyük artış, **304.8M (%47,6)** ile 4. çeyrekte en fazla işlem yapan opBNB'ye bağlanabilir. Bu işlemlerin çoğu, yazıtların artmasından kaynaklanıyordu. Yalnızca Aralık ayında, ağ 20 milyondan fazla işlemle birkaç gün kaydetti.

SOLANA ANALIZI

2023 Solana Fiyatı ve İşlem Hacmi

Solana küllerinden doğdu ve 4. çeyrekte %374'lük meteorik bir fiyat artışı kaydederek yılı 101,33 dolardan kapattı ve yılı 10 kat kazançla kapattı

Solana Fiyatı ve Spot İşlem Hacmi (2023)

+917.3%

2023'te SOL Fiyat Getirisi

SOL, 2023'te 10,0 dolardan 101,33 dolara yükselerek %917,3'lük bir artışa işaret etti. SOL, ilk atağını Ocak ayında yaptı ve Ekim ortasına kadar 2 kattan fazla yükseldi. Daha sonra, yıl sonunda hafifçe düzeltmeden önce 121,45 dolara kadar agresif bir ralli gördü.

1Ç **günlük işlem hacmi** ortalama ~827 m dolar olarak gerçekleşti, ardından 2. ve 3. Ç ~400 m dolar civarında seyretti ve **4. Ç'de 2 mr dolara yükseldi (Çeyrek farkı +%379).**

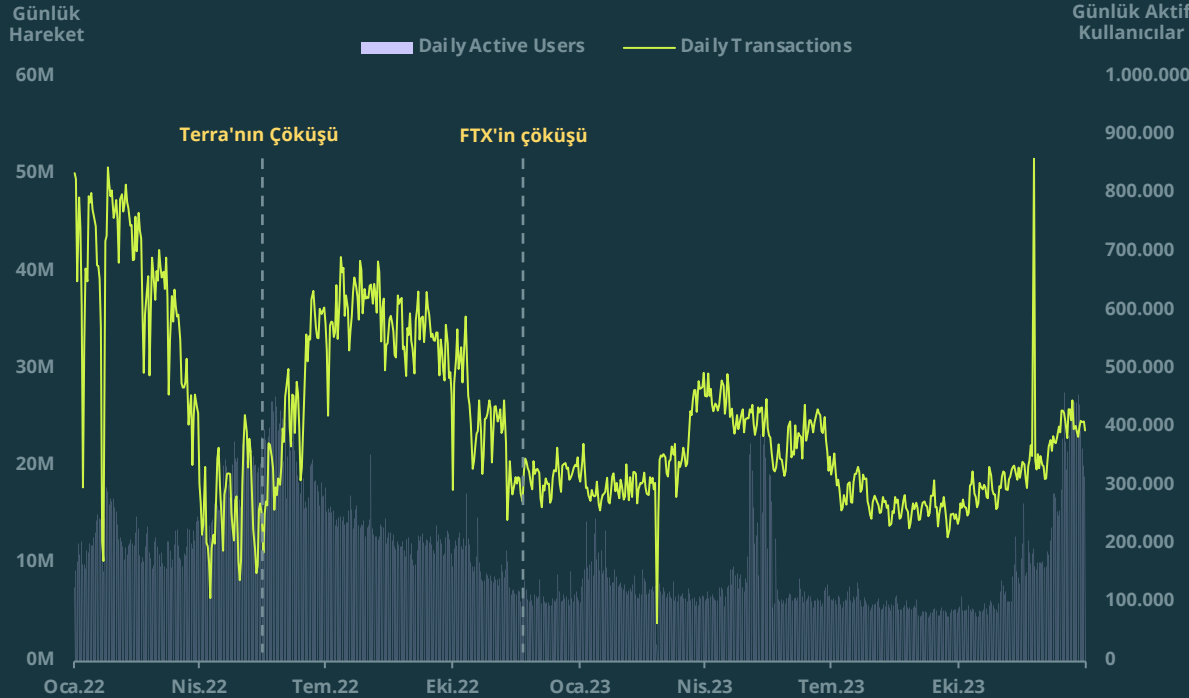
Solana, OPOS ("Yalnızca Solana'da Mümkün"), FTX patlamasından sonra **canlanması ve dayanıklılığı** ve ekosisteminde popüler memecoin'lerin çoğalması gibi tokeni için arka rüzgar görevi gören yükseliş anlatılarında bir canlanma gördü.

Solana ağı da birkaç teknik yükseltmeden geçti ve Şubat 2023'ten bu yana büyük bir kesinti görmedi.

Solana Onchain Metriklerinde 2023 Büyümesi

Çalkantılı bir 2022'nin ardından toparlanan Solana ağı, 2023'te ortalama günlük işlemlerin %563 artmasıyla kullanıcı etkinliğinde yeni zirvelere ulaştı

Solana Günlük İşlemleri ve Günlük Aktif Kullanıcı Sayısı (2022 - 2023)

87.1M

2023'teki En Yüksek Günlük İşlem Sayısı

SOL'un fiyatı, 2021'de tüm zamanların en yüksek seviyesi olan 260 dolara ulaştıktan sonra **2022'de düşmeye devam etse de**, Solana NFT sezonu nedeniyle **günlük kullanıcılar 2022'nin ilk yarısı boyunca yükselmeye devam etti** ve Mayıs 2022'de 453 bin kullanıcıyla zirveye ulaştı. Kısa bir süre sonra meydana gelen Terra çöküşüyle birlikte, günlük kullanıcılar istikrarlı bir şekilde düşmeye başlarken, günlük işlemler 2023 Mayıs'ta ~20 milyondan 2023 Temmuz'da ~40 milyona yükseldi. 2022'nin sonunda, FTX'in çöküşü, aktif Solana kullanıcılarının sayısının Mayıs ayındaki zirvesinden **%76,7 düşerek** Aralık 2022'nin sonunda 106 bin kullanıcıya düşmesine neden oldu.

Ağ, Helium'un taşınması ve Mastercard ile ortaklıklarıyla 2023 H1'de hafif bir canlanma gördü ve günlük işlemler **Mart sonundaki 20 milyondan bir hafta sonra 28 milyona %40 arttı**. SOL'un 4. çeyrekteki son yükselişinin ardından, kullanıcılar ekosisteme geri döndü ve Aralık 2023'te 456 bin kullanıcıyla zirveye ulaştı.

2023 Solana'da Öne Çıkanlar

Solana'nın geri dönüşü, son derece hızlı performansına, ucuz ücretlerine, harika kullanıcı arayüzüne sahip dApp'lerine, airdrop ve memecoin'lerin güçlü kombinasyonuna dayanıyor

#OPOS (Yalnızca Solana'da Mümkündür)

Solana'nın orijinal vaadi, kullanıcılar için **çok ucuz bir maliyetle inanılmaz performanstır**. İlk Solana dApp'lerinden bazıları (özellikle Serum) 2020'de bile zincirin neler yapabileceğini gösterse de, zincir her zaman kesintilerle gölgelendi.

Ayı piyasası boyunca, **zincire getirilen iyileştirmeler zinciri önemli ölçüde stabilize etti** ve Şubat 2023'ten bu yana hiçbir olay rapor edilmedi.

2023'ün başında topluluk, **Solana'nın üstün performans** ve ucuz ücret kombinasyonundan gerçekten yararlanmak ve sergilemek için #OPOS etrafında toplanmaya başladı. Mikro ödemeler, DeFi, DePIN, toplu NFT basımı, oyunlar ile ilgili kullanım örnekleri daha fazla öne çıkmaya başladı ve #OPOS, Solana projeleri için bir toplanma çağrısı haline geldi.

Harika kullanıcı arayüzü ve kullanımı kolay dApp'ler

Solana'nın hafife alınan bir avantajı, diğer yeni zincirlere kıyasla rampa ve kullanımın **ne kadar kolay olduğudur**. SOL zaten geniş çapta listelenmiştir ve merkezi borsalarda desteklenmektedir ve Phantom ve Backpack gibi harika UX'e sahip cüzdanlara sahiptir.

Monolitik bir zincir olmak, **kullanıcıları farklı roll-up'lar arasında köprü kurma çabasından ve maliyetinden kurtarır**. Bu, likidite parçalanmasına neden olmaz ve ayrıca köprülere güvenme zorunluluğunun karmaşıklığını ve riskini en aza indirir. Bununla birlikte, bir köprü kullanmanız gerekiyorsa, Portal / Wormhole geniş bir çözümden daha fazlasını sunar.

Solana dApp'leri ayrıca **harika bir kullanıcı arayüzüne sahiptir ve genel olarak kullanımı kolaydır**, hızlı performans ve ucuz ücretler, zincir ve dApp'lerle etkileşimi neredeyse sorunsuz bir deneyim haline getirir.

Airdrop'lar, Memecoin'ler ve NFT'ler

Airdrop'lar genellikle köprülemeyi ve kullanımı teşvik etmek isteyen yeni zincirlerde gerçekleşir. Bununla birlikte, son Solana airdrop'ları, ekosistemin sadık projeleri olan projelerden geldi. Bu airdrop'lar, **ekosistemin en karanlık döneminde bağlı kalan kullanıcılar için cömert ödüllerdendir**. Ayrıca, airdrop çiftçilerinin bir sonraki airdrop'u avlamak için zincire inmesiyle sonuçlandı. İlginin bir başka sağlam göstergesi de memecoin'lerdir ve Solana'nın da bunlardan sıkıntısı yoktur. **BONK**, 2022 Aralık ayında piyasaya sürüldüğünde oldukça büyük bir heyecan yarattı, ancak 2023'ün sonuna kadar gerçekten yeni zirvelere ulaştı. Solana projeleri / tokenleri, AI, DePIN ve RWA gibi 2023'ün **tüm trend anlatılarında** da piyasaya sürüldü ve degenlerin istedikleri gibi spekülasyon yapmasına izin verdi. Son olarak, **Solana NFT'lerinin fiyat ve hacim olarak yeniden canlanması**, spekülasyon risk eğrisinin dışına çıktıkça artan pozlaşma seviyelerinin de sinyalini verdi.

DEX'leri ve zincir üstü kripto fiyatlarını gerçek zamanlı olarak takip edin.

Aşağıdakilerin piyasa verilerini alın:

113
BLOCKCHAINS

840+
DEXes

2M+
TOKENLER

2.3M+
HAVUZ

Trade oyununuzu geliştirin, DeFi'deki bir sonraki büyük fırsatı keşfedin. Hepsini **GeckoTerminal** ile mümkün.

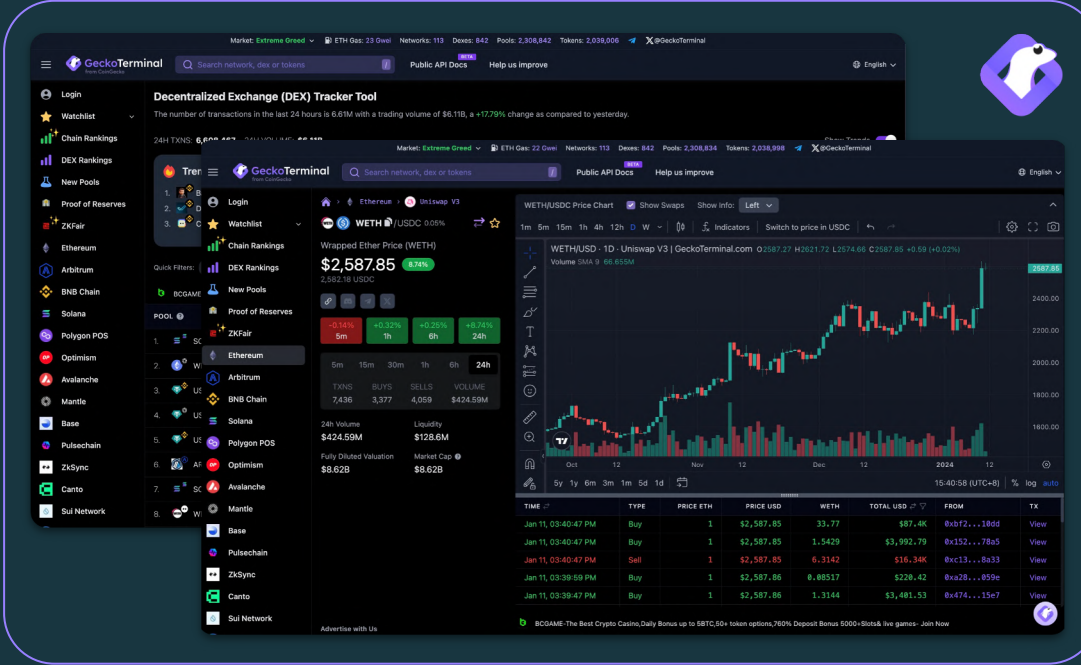
Neler Yeni?

 Google Girişi artık mevcut! İzleme Listenizi senkronize edin ve jetonlarınızı hareket halindeyken takip edin. [\[Guide\]](#)

 İnşaa Etmek mi? En kapsamlı pazarı **Genel API** aracılığıyla elde edin. (yeni uç noktalar!)

 Yeni Listelemeler: **TON Network'u** şimdi takip edin!

 Yeni Sayfa: **Hakkımızda** Daha fazla bilgi edinin!

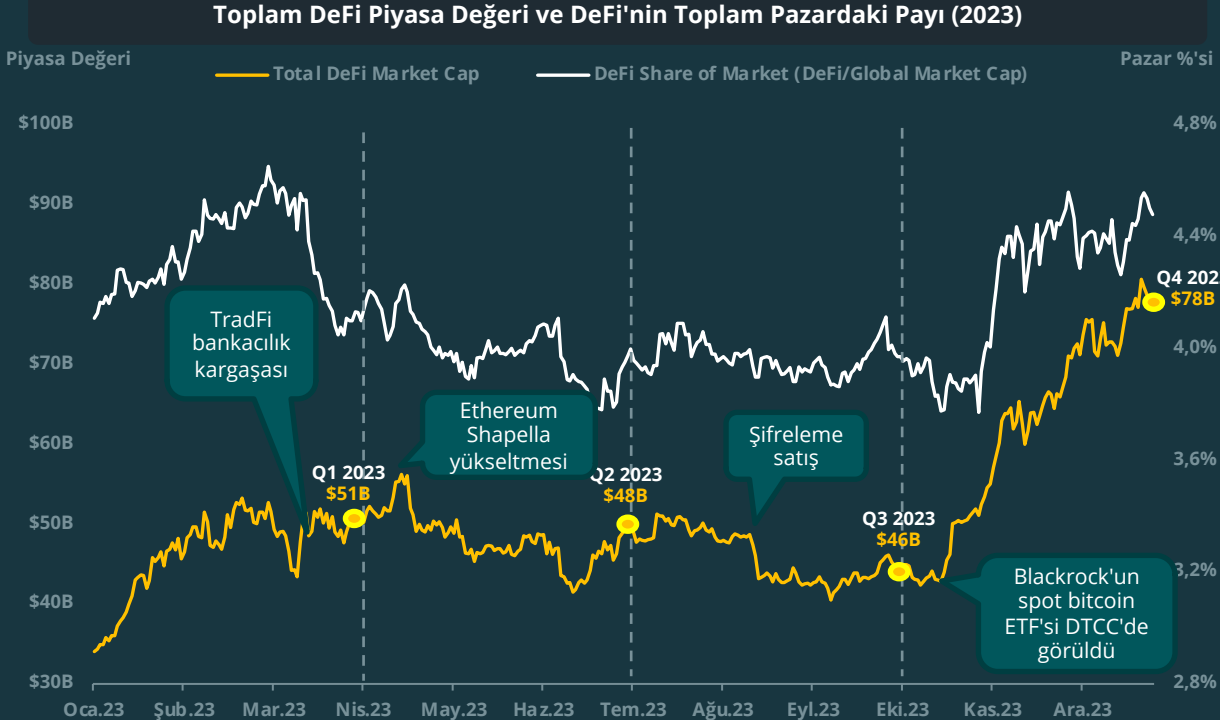

GeckoTerminal ile güncel kalın:

DEFI ANALIZI

2023 DeFi'ye Genel Bakış

DeFi piyasa değeri, 2023'ün 1. çeyreğindeki ilk yükselişinin ardından ilk üç çeyrekte büyük ölçüde 50 milyar dolar civarında kalırken, piyasa duyarlılığının yükselişe geçmesiyle sektör 4. çeyrekte önemli bir artış gördü

+128.8%

1 Ocak 2023'e kıyasla DeFi Piyasa Değerinde Artış

2023'e sadece 34 milyar dolarlık bir piyasa değeriyle başlayan DeFi, sarsılmaz olduğunu kanıtladı ve **yılı piyasa değerine 44 milyar dolar daha ekleyerek kapattı.**

DeFi'nin toplam piyasa değerindeki kazançlar, %109,9'a kıyasla %128,8 artarak genel kripto piyasa değerini geride bıraktı.

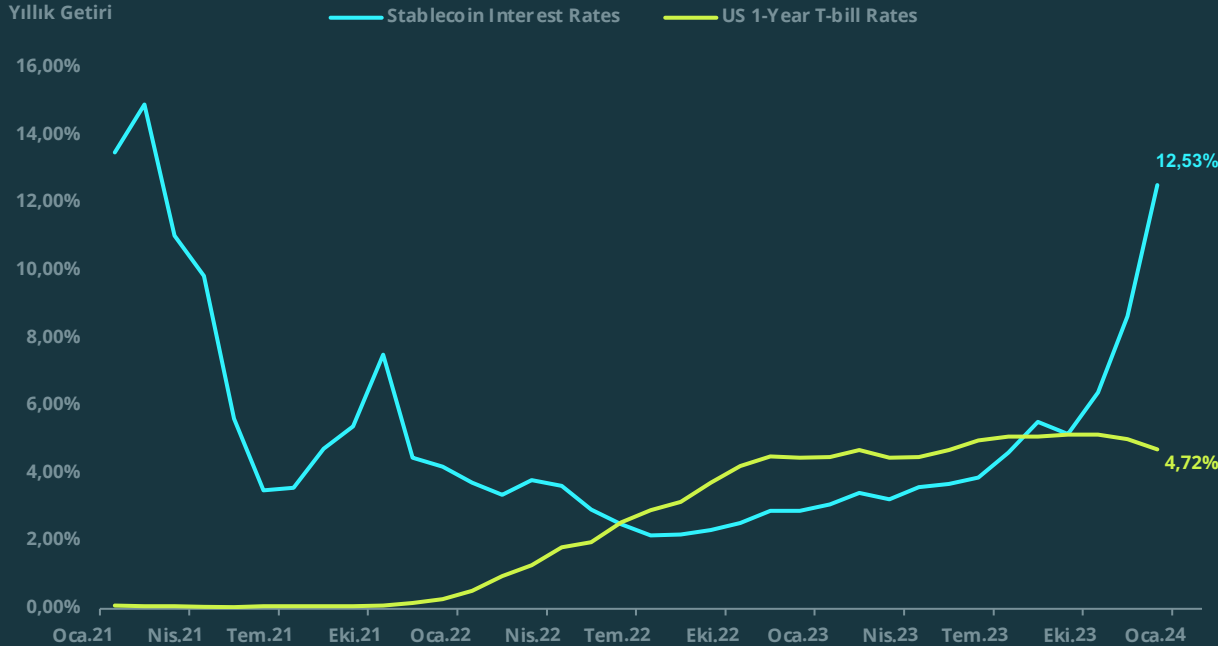
DeFi piyasa değeri, **Ağustos ayındaki satışlara rağmen 40 milyar dolar ile 50 milyar dolar arasında kaldı.** Bununla birlikte, spot Bitcoin ETF onayı olasılığı, DeFi'nin piyasa değerini genel piyasanın yanı sıra 4. çeyrekte yeni yılın en yüksek seviyelerine çıkardı ve 3. çeyreğin **sonunda 46 milyar dolardan 2023'ün sonunda 78 milyar dolara yükseldi.**

Piyasa değerindeki 4. çeyrek artışı, yılın 2. ve 3. çeyreğinde büyük ölçüde %4,0'ün altında kaldıktan sonra **DeFi'nin hakimiyetini %4,5'e çıkardı.**

2023 DeFi ve TradFi Getirileri

DeFi'deki Stablecoin'lerin faiz oranları, kaldıraç iştahının bir kez daha geri dönmesiyle en son 2021'de görülen seviyelere geri döndü

Stablecoin Faiz Oranları VS ABD 1 Yıllık Hazine Bonosu Oranları (2021 – 2023)

+7.81%

1 Ocak 2024'te Stablecoin Faiz Oranları ile ABD 1 Yıllık T-bono Oranları arasındaki fark

DeFi getirileri Ocak 2021'de %13,49'dan 2021 Aralık'ta %4,21'e düşse de, **T-bono oranları hala sıfıra yakındı**

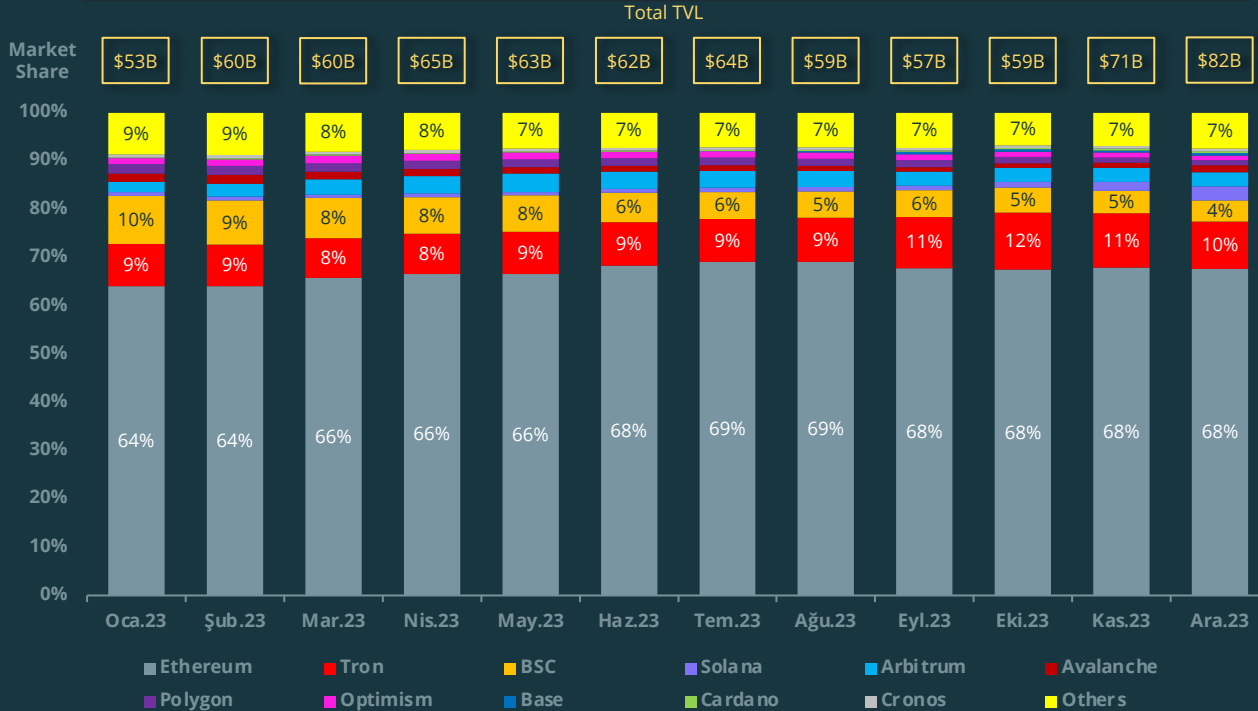
Fed, enflasyonla mücadele etmek için 2022 boyunca faiz oranlarını artırmaya başlarken, kripto piyasası çöktü ve kaldıraç talebinin kurumasına neden oldu. Bu, **T-bono oranlarını DeFi borçlanma oranlarından daha yükseğe itti**. 2022'nin sonunda, T-bonoları, stablecoin borç vermenin sağladığı %2,89'a kıyasla %4,72 getiri sağlıyordu.

DeFi getirileri 2023'ün 1. çeyreği boyunca istikrarlı bir şekilde yükselirken, yılın son çeyreğinde **ABD spot Bitcoin ETF onaylarına ilişkin artan spekülasyonlar**, risk iştahında ve kaldıraç talebinde büyük bir artış gördü. Stablecoin borçlanma oranları 2023'ün 3. çeyreğinde %5,15'ten 2023'ün 4. çeyreğinde %12,53'e **iki kattan fazla arttı**.

2023 DeFi Çoklu Zincir Pazar Payı

Ethereum şu anda %68 hakimiyet ile DeFi TVL'nin daha büyük bir payını kontrol ederken, Tron şu anda 2023'te BNB Smart Chain'i geride bırakarak TVL'ye göre en büyük ikinci zincir

Çok Zincirli Toplam Kilitli Değer (TVL) Dağılımı (2023)

+55.6%

1 Ocak 2023'ten bu yana
Multichain DeFi TVL'de artış

DeFi'deki çok zincirli TVL, 2023'ün 3. çeyreğine kadar dalgalanmalar görsede, **sektör 2023'ün 4. çeyreğinde 25 milyar dolardık önemli girişlere tanık oldu** ve bu da yıl sonuna kadar TVL'de genel olarak %55,6'lık bir artışla sonuçlandı. Ethereum, 2023 Ocak'ta %64 olan pazar payını **2023 Aralık'ta %68'e çıkararak hakimiyetini sağlamlaştırmaya devam etti.**

2023'e yakın rakip olarak giren Tron, şu anda **%10 pazar payını kontrol ederek** Binance Smart Chain'in çok önünde. Yılın başından bu yana, stUSDT'nin piyasaya sürülmesiyle Tron'daki TVL **%74,8 artarken**, BSC'deki TVL 2023'ün sonunda **%31 düştü.**

Solana ekosistemi 2023'te büyük bir canlanma gördü ve TVL'sini 2023 Ocak'ta 447 milyon dolardan **%441,1 artırarak** 2023 Aralık'ta 2,4 milyar dolara çıkardı. Ağ tokeninin (SOL) fiyat artışı ve gelecekteki airdrop potansiyeli, daha fazla kullanıcıyı köprü kurmaya itti.

Kaynak: [Defillama](#)

*Aylık TVL, her ay için günlük ortalama TVL alınarak hesaplanır.

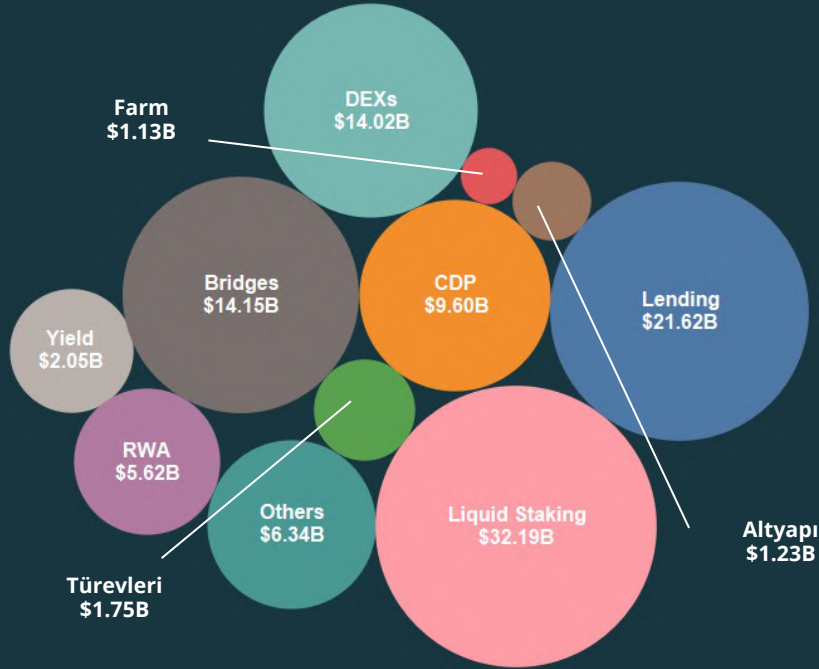
**RWA'lar ve yeniden yatırımlar çok zincirli TVL'ye dahil değildir

2023 DeFi Ekosistemine Genel Bakış

Likit staking, 4. çeyrekte DeFi protokollerinin zirvesindeki yerini sağlamlaştırırken, borç verme ve köprüleme protokolleri de TVL'deki paylarında önemli kazançlar elde etti

Her DeFi Kategorisinin Kilitlenen Toplam Değeri (Q4 2023)

TVL Share	Segment	QoQ % Change
	Overall TVL	46.8%
▲ 29.3%	Liquid Staking	61.8%
▲ 19.7%	Lending	53.2%
▲ 12.9%	Bridges	60.5%
▼ 12.8%	DEXs	21.1%
▼ 8.8%	CDP	20.8%
▲ 5.8%	Others	58.1%
▼ 5.1%	RWA	0.9%
▲ 1.9%	Yield	67.4%
▼ 1.6%	Derivatives	38.4%
▲ 1.1%	Infrastructure	431.8%
▲ 1.0%	Farm	7476.6%

Ethereum Shapella yükseltmesinin tamamlanmasına rağmen, **likit staking sektörü** 2023 boyunca muazzam bir şekilde büyümeye devam etti ve 2023'ün 4. çeyreğine göre **TVL'de %61,3'lük bir artışla** 20 milyar dolardan 32,2 milyar dolara yükseldi.

Gerçek Dünya Varlıkları (RWA'lar) %0,9'luk daha küçük bir TVL artışı gördü ve kripto alanı diğer trendlere kaydıçça TVL payını **2023'ün 3. çeyreğinde %7,4'ten 2023'ün 4. çeyreğinde %5,1'e düşürdü**. Bununla birlikte, sektör övgüye değer bir 2023 geçirdi ve toplam TVL'si 2023'ün sonunda **%640 artarak 760 milyon dolardan 5,62 milyar dolara yükseldi**.

Genel DeFi sektörünün sadece %1'ini oluşturmasına rağmen, yield farm'lardaki TVL **74 katın üzerinde arttı** ve **iyileşen piyasa koşulları ışığında varlıklarından getiri elde etme isteklerini yeniden kazanan kripto kullanıcılarının getirisini vurguladı**.

2023 Zincirler Arası Köprü Likiditesi

Likidite, kullanıcılar Solana'ya geri dönerken Portal köprüsünde %211'lik bir TVL artışının öncülüğünde çoğu zincirler arası platformda toparlandı

En Yüksek Likiditeye Sahip İlk 12 Köprü (1 Ocak 2024 itibarıyla)

Köprü	2023 Q4	2023 Q3	Çeyreklik % Değişim
WBTC 	\$6.7B	\$4.4B	▲ 52.8%
JustCryptos 	\$4.8B	\$3.1B	▲ 55.1%
Portal 	\$1.0B	\$322M	▲ 211.0%
hBTC 	\$425M	\$242M	▲ 75.7%
Stargate 	\$330M	\$389M	▼ 15.3%
Multichain 	\$177M	\$115M	▲ 54.0%
Axelar 	\$168M	\$96M	▲ 75.5%
Synapse 	\$114M	\$110M	▲ 3.3%
Across 	\$104M	\$56M	▲ 85.2%
Celer cBridge 	\$98M	\$88M	▲ 11.7%
Poly Network 	\$97M	\$85M	▲ 13.6%
Hop Protocol 	\$60M	\$59M	▲ 1.0%

\$14.0B

(+74.4%)

1 Ocak 2024 itibarıyla Toplam Zincirler Arası Köprü Likiditesi

WBTC, 2023'ün 3. çeyreğinde 4,4 milyar dolardan 2023'ün 4. çeyreğinde 6,7 milyar dolara bir kez daha %52,8'lik etkiyle bir büyüme göstermiş olsa da, bunun büyük bir kısmı **Bitcoin'in son çeyrekteki %56,5'lik fiyat artışından** kaynaklanıyor ve bu da köprü'nün varlıklar açısından hala hafif bir çıkış gördüğünü gösteriyor. **Inscriptions tabanlı tokenlerin yükselişinin** likiditenin bir kısmını Bitcoin ağına geri kaydırmış olabileceği göz önüne alındığında, bu muhtemelen muhtemeldir.

Solana ekosisteminin yeniden canlanması, Portal köprüsünden büyük girişlerle sonuçlandı ve **TVL'de 2023 Eylül'ünde 322 milyon dolardan 2023'ün sonunda 1 milyar dolara %211'lik bir artışla** ilk 3'e girdi.

Öte yandan, Stargate, LayerZero'nun ZRO'sunun lansman tarihiyle ilgili belirsizlik ve sermayeyi dağıtmak için gelişen bir pazar ortamı, airdrop farmerları daha yeşil otlaklara yönlendirebileceğinden, **son çeyrekte TVL'sinin %15,3'ünü kaybetti.**

2023'ün 4. çeyreğinde **L2'lerin ve Cosmos ekosisteminin yeniden canlanmasıyla birlikte**, birincisi (Across) ve ikincisi (Axelar) konusunda uzmanlaşmış köprüler önemli girişler yaşadı. İlk 12 köprü arasında tırmanan Across'un L2'ler için köprüleme protokolü, TVL'sini 2023'ün 3. çeyreğinde 56 milyon dolardan 2023'ün 4. çeyreğinde 104 milyon dolara **neredeyse iki katına çıkardı.**

DeFi için 2023'te Öne Çıkanlar

Fiyat hareketi 2023'te durgunlaşmaya devam ederken, DeFi ölçeklenebilirliği ve kullanıcı deneyimini iyileştirmeye odaklanarak temel temellere geri dönüyor

The Evolution of Real Yield

2021'de, bazen milyonlarca APY vaat eden gıda verim çiftliklerinin, doğal değeri olmayan aşırı yönetim token emisyonları ile uzun vadede sürdürülemez olduğu kanıtlandı. Bu nedenle, birçok proje artık **'gerçek getiriye'** daha fazla önem veriyor ve ETH veya sabit paralar gibi yerleşik kripto para birimleri şeklinde sürdürülebilir getiriler sağlıyor.

GMX gibi merkezi olmayan kalıcı protokoller

2022'de gerçek getiri protokollerinin yolunu açarken, popülerliklerini 2023'te ağ staking yoluyla gerçek getiri sağlayan **LSD'ler ve LSDFi** protokolleri aldı. Gerçek dünya faiz oranlarının bu yıl yeni zirvelere ulaşmasıyla birlikte, **Gerçek Dünya Varlıkları (RWA'lar)** da TradFi getirilerine erişmek için alternatif bir yöntem olarak popüler hale geldi. Rollbit gibi **GambleFi** platformları da 'ev' görevi gören likidite sağlayıcılarına gerçek getiriler sunarak platformun kazançlarından pay alıyor.

Her dApp için bir zincir

Genel amaçlı Katman-1'ler, DeFi ve NFT'lerdeki yenilikler için deneysel oyun alanı haline gelse de, geliştiricilerin, DeFi'nin daha fazla benimsenmesini teşvik etmek için özel mimariye sahip blok zincirleri inşa etmeleri gerekiyor ve yüksek miktarda işlem maliyetin çok altında hızlı bir şekilde gerçekleştirebiliyorlar. Sei ve Injective gibi **DeFi odaklı ağların** piyasaya sürülmesi, yerel eşleştirme motorları ve merkezi olmayan emir defterleri aracılığıyla kullanıcılar için daha sorunsuz ve daha hızlı bir deneyim sunuyor.

Bununla birlikte, dApp'lerin hepsinin kendi **uygulama zincirleri(app-chain)** olarak çalışabildikleri belirli ağlar üzerine inşa edilmesi gerekmez. dYdX'in Ethereum'dan bağımsız Cosmos tabanlı dYdX Zincirine geçişini tamamlamasıyla, o zamandan beri daha fazla protokol, temel L1'lerin/L2'lerin güvenliğinden yararlanan kendi uygulama zincirlerini veya **rollapp**'lerini dağıtmaya geçiş yaptı. Bu süreç, Dymension, Caldera ve Conduit gibi **Hizmet Olarak Toplama (RaaS)** sağlayıcıları aracılığıyla daha da basitleştirilmiştir.

DEX'leri Yeniden Keşfetmek

Haziran 2023'te Uniswap, **platformunun v4 yükseltmesini** duyurdu ve kullanıcıların, tüm havuzların tek bir akıllı sözleşme altında çalıştığı dinamik ücretler ve zincir içi limit emirleri gibi likidite havuzundaki eylemlere dayalı olarak tetiklenen özelleştirilmiş eylemler eklemesine olanak tanıyan 'kancalar' getirdi. Amaca dayalı bir takas protokolü olan **UniswapX** de bir ay sonra piyasaya sürüldü ve daha iyi fiyatlar, gazsız zincirler arası ticaret ve MEV koruması sunuyor. Özetle **amaç**, kullanıcıların işlemler için belirli parametreleri imzalamasına ve bunları en verimli şekilde yürütülmesi için çözümlere dış kaynak sağlanmasına olanak tanıyan ilk olarak CowSwap tarafından popüler hale getirilen amaca dayalı mimarinin yeniden canlanması, 2023'te trend olan bir konu haline geldi. Amaçlar artık zincir üstü ticaret yönlendirmesi ve zincirler arası transferler/takaslar için kullanılırken, Anoma, Essential ve dappOS gibi projeler şu anda genel **amaçlı amaç tabanlı mimari** inşa ediyor ve kullanım durumlarını yalnızca DEX'lerin ve köprülerin ötesine taşıyor.

Bingx

Empowering Traders

Founded in 2018, BingX is a leading cryptocurrency exchange, **servicing over 10 million users worldwide**. BingX offers diversified products and services, including spot, derivatives, copy trading, and asset management.

TradingView's Best Crypto Exchange for 2021 & 2022

CoinGecko and CoinMarketCap Top Ranking

Global Brands Magazine 2022 Fastest Growing Social Trading Platform

OFFICIAL CRYPTO EXCHANGE PARTNER OF CHELSEA FC

Get started on BingX and **be rewarded up to 5000+ USDT**.

Download the BingX app

www.bingx.com

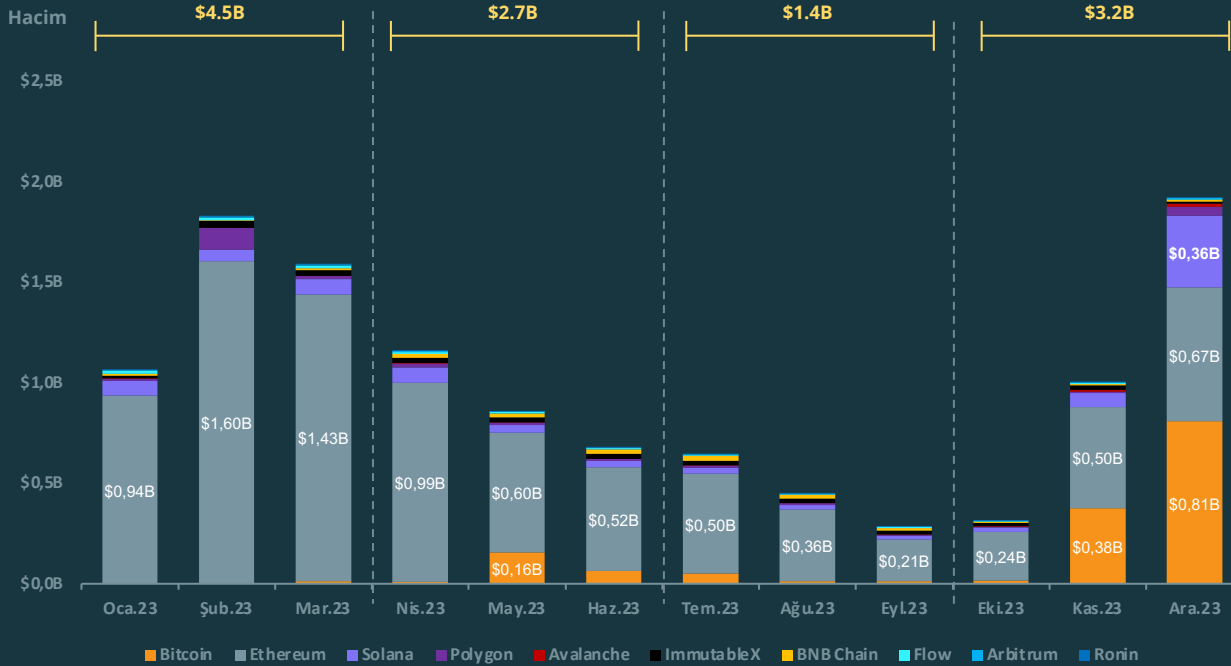

NON FUNGIBLE TOKENLAR (NFT'LER)

2023 İlk 10 Zincirde NFT İşlem Hacmi

NFT piyasası 2023'ün başlarında yaşam belirtileri gösterdi, ancak 4. çeyrekte toparlanmadan önce 2. ve 3. çeyrekte hızla düştü

NFT İşlem Hacmi için En İyi 10 Zincir (2023)

+79.9%

Ocak 2023'ten itibaren İşlem Hacminde Artış

İlk 10 zincirdeki NFT işlem hacmi 2023'te 11,8 milyar dolara ulaştı. Ancak bu rakam, 2022'de ilk 8 zincirde 26,3 milyar dolara ulaşan NFT işlem hacminin hala yarısından az.

Ethereum tabanlı NFT'ler, işlem hacminin %72,3'ünü ele geçirerek 2023'te ana NFT zinciri olmaya devam ediyor. Bununla birlikte, 2022'de %90'ın üzerindeki hakimiyetiyle karşılaştırıldığında, **pazar payını açıkça Bitcoin ve Solana'ya kaptırdı.**

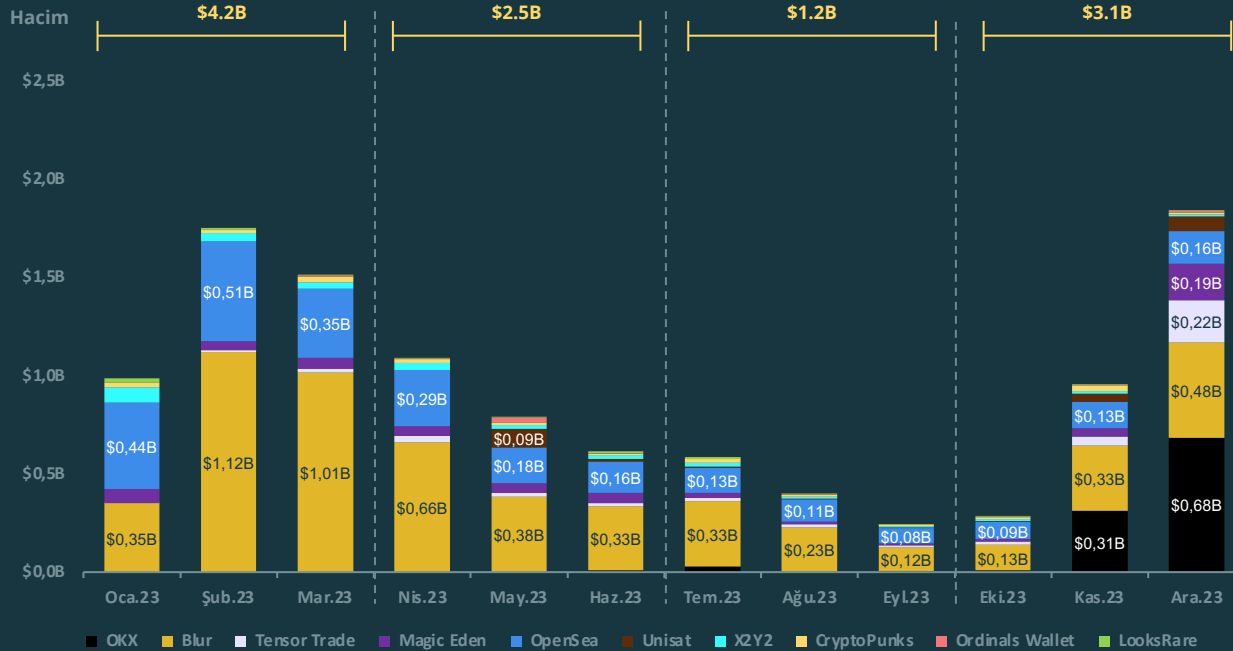
Bitcoin, Aralık ayında NFT işlem hacminde Ethereum'u geride bıraktı, 808 milyon dolarlık işlem hacmiyle. Bu, Kasım ayında yeniden popülerlik kazanan Ordinals'in bu yılın başlarında tanıtılmasına bağlanabilir.

Solana, 2023'te etkileyici bir geri dönüş yaptı ve işlem hacimleri Ocak ayındaki 73 milyon dolardan Aralık 2023'te 359 milyon dolara çıkarak 4 kat arttı. Mad Lads ve Tensorians en popüler koleksiyonlardı.

2023 NFT Platformu İşlem Hacmi

Blur, 2023'ün büyük bir bölümünde baskın olsa da, Bitcoin Ordinals'ın tanıtımı ve Solana'nın geri dönüşü, birçok yeni NFT pazarının pazar payını ele geçirmesine izin verdi

En İyi 10 NFT Pazar Yeri (Ocak – Aralık 2023)

Blur, 2023'te işlem hacminin %49,6'sını ele geçiren lider NFT pazarıdır. Blur, 1. çeyrekte en iyi NFT pazarı olarak **OpenSea'yi tahttan indirdi**. Pazar yeri, yatırımcıların telif ücreti ödemekten vazgeçmelerini sağlamanın yanı sıra kazançlı bir airdrop kampanyası başlatırken, OpenSea telif ücretlerini uygulama konusundaki duruşlarında sağlam durdu.

Bununla birlikte, Blur, 2023'te Ethereum'daki NFT işlem hacmindeki düşüşe paralel olarak o zamandan beri **kademeli olarak pazar payını da kaybetti**.

OKX, lider Bitcoin Ordinals pazarı olarak kendini kanıtladı ve **Aralık ayında tüm NFT pazarları arasında en yüksek işlem hacmini kaydetti**. Bu, Binance'in \$ORDI'yi listelediğini duyurmasının ardından **Ordinals'ı çevreleyen heyecanı artmasına bağlanabilir**.

Magic Eden, Unisat ve Ordinals Wallet diğer ana Ordinals pazar yerleridir.

'Solana'nın Bulanıklığı' olarak adlandırılan **Tensor Trade**, Solana NFT'nin geri dönüşünün ardından **Aralık 2023'te üçüncü en büyük NFT pazarı haline geldi** ve NFT işlem hacminin %11,7'sini ele geçirdi.

Kaynak: [Dune Analytics \(@hildobby, @domo, @ilemi\)](#)

*OpenSea hacimleri Ethereum, Polygon ve Arbitrum'u içerir; MagicEden hacimleri arasında Solana, Bitcoin ve Polygon yer alıyor

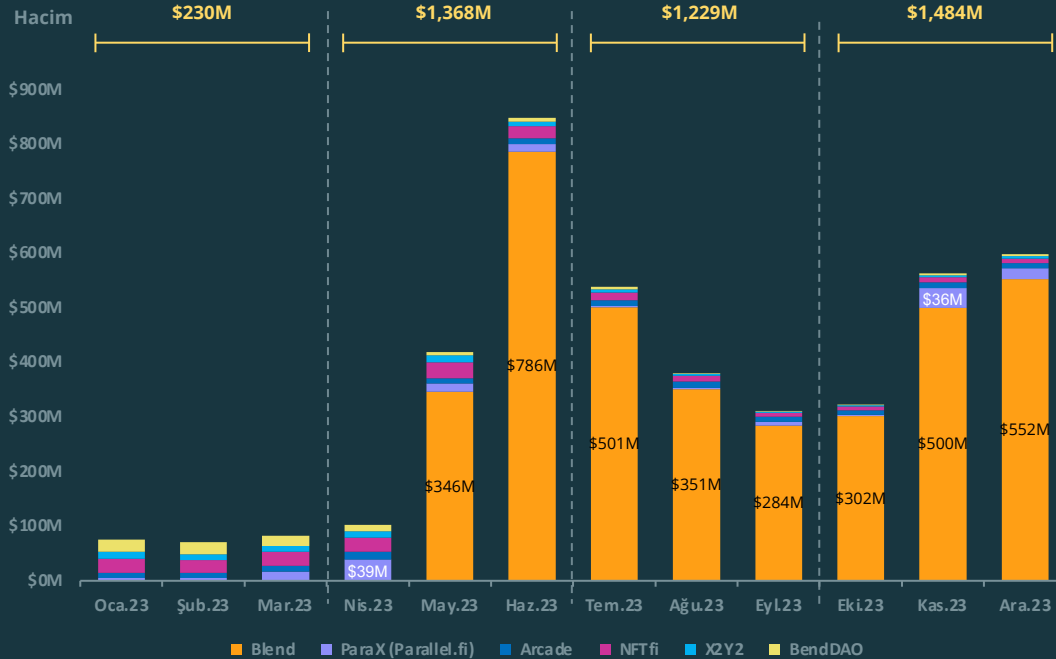
**Ticaret toplamışsa İşlem Hacmi toplayıcıya (Blur, OpenSeaPro) aktarılır

***ImmutableX pazar yerleri veri elde etme zorluğu nedeniyle hariç tutulmuştur

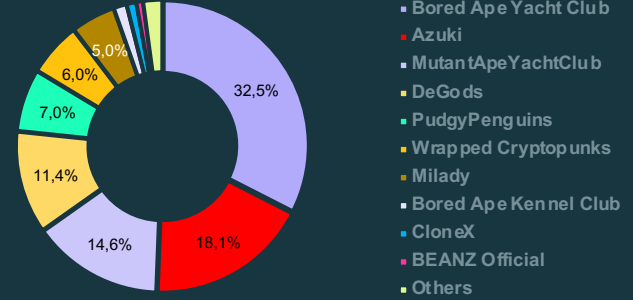
2023 NFT Kredisi

NFT kredisi, 2023'te Blend'in piyasaya sürülmesiyle arttı, ancak yine de genel NFT pazarında yalnızca küçük bir rol oynuyor

En İyi 6 NFT Borç Verme Platformu Kredi Hacmi (Ocak – Aralık 2023)

Blend'de Kredi Oluşturma Hacmi (Tahsilata Göre)

En iyi 6 NFT kredi platformu, **2023'ün 4. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %20,8'lik bir artışı temsil eden toplam 1,5 milyar dolarlık kredi hacmi kaydetti.**

Blend, Aralık 2023'te 552 milyon dolar veya NFT borç verme hacminin %92,3'ünü ele geçirek **lider NFT borç verme platformu konumunu korudu.**

Bored Apes ve Azukis, şimdiye kadar Blend'deki tüm kredilerin %50,6'sını oluşturdu ve bu da ödünç alınan fonlarda 1,8 milyar dolara denk geliyor. **Pudgy Penguins'ten sağlanan krediler çeyreklik bazda %211,2 artarak 3. çeyrekte 81 milyon dolardan 4. çeyrekte 252 milyon dolara yükseldi.** Bunun nedeni, fiyat artışının kredi faizinden daha yüksek olduğu bir fiyat artışı beklentisiyle Pudgys'de kaldıraçlı bahisler yapmak isteyen traderlar olabilir.

NFT için 2023'te Öne Çıkanlar

NFT'ler için zorlu bir yıl, sektörde yaratıcı telif ücretlerinin kaldırılması ve "blue chip" olarak adlandırılan projeler için zorlu alt koleksiyon lansmanları gibi ciddi değişikliklerle sonuçlandı.

Telif Hakkı Savaşları – Uygulamak mı Yapmamak mı?

"Telif Savaşları", 2023'ün başlarında Blur ve OpenSea gibi pazar yerlerinin baskın NFT pazarı olmak için savaşmasıyla gündeme geldi.

Ekim 2022'de piyasaya sürülen Blur, yatırımcıların isteğe bağlı telif ücreti ödemesine izin vererek, yatırımcıların telif ücreti sıkıntısı hissetmeden NFT'ler üzerinde spekülasyon yapmalarını sağladı. Ayrıca, daha sonra %0,5'lik bir telif hakkı modeline geçmeden önce telif ücretlerini geçici olarak ortadan kaldırdı.

OpenSea, içerik oluşturucuların telif ücretlerini uygulamayan pazar yerlerini kara listeye almalarına izin vermek için bir operatör filtresi kaydını sunarak yanıt verdi, ancak Ocak ayında Blur tarafından bir boşluk keşfedildiğinde aksiliklerle karşılaştı ve sonunda pes etmelerine ve Şubat ayında isteğe bağlı telif ücretlerine geri dönmelerine yol açtı. Bunun ortasında, diğer birçok NFT pazarı da başlangıçta içerik oluşturucu gelirini koruma duruşunu benimsedi, ancak daha sonra isteğe bağlı telif ücretlerine de geri döndü. Bu, efektif telif hakkı oranlarının 2023'te %0 ila %1 arasında değişen düşüş eğilimine devam etmesine neden oldu.

Bazıları için inişler, bazıları için çıkışlarla dolu bir yıl

Pudgy Penguener Geri Dönüyor – Yılın başında uçamayan bir kuş olan Pudgy Penguins, Luca Netz'in yenilenen liderliğinde fiziksel oyuncaklara yönelerek yeniden gündeme geldi.

Azuki Fumbles – Haziran 2023'te Azuki, Elementals adlı ikinci bir koleksiyon yayınladı. Ne yazık ki, bu yeni koleksiyon orijinal koleksiyona çok benziyordu, bu da topluluktan ve birçok uzun vadeli sahibin projeden çıkması için tepkilere yol açtı.

DeGods Solana'dan Ethereum'a Geçiyor – Karşılığını almayan bir kumar. Solana'nın 2023'teki geri dönüşü, ekosistemine ve NFT'lerine olan ilgiyi yeniden canlandırdı, ancak eski Solana NFT projesi tekneyi kaçırdı.

Mad Lads Ascend – Solana Backpack'i de kuran Armani Ferrante tarafından yaratılan bu PFP koleksiyonu, Solana ekosistemi geri dönerken çok sayıda airdrop ve ortaklıktan yararlanarak Solana'daki mavi çiplerden biri olarak kendini kanıtladı.

NFTFi

NFTFi, NFT'lerin iki ana zorluğunu, yani fiyat keşfi ve likiditeyi çözmeye çalışır. Başlangıçta NFT borç verme protokolleriyle başlamış olsa da, alan yenilik yapmaya devam etti ve şimdi NFT kalıcı varlıklarına da ev sahipliği yapıyor.

NFT kredisi, Mayıs 2023'te Blend'in piyasaya sürülmesiyle 2023'te önemli bir ilgi gördü. Bu, NFT kredi piyasasını Nisan ayındaki 102 milyon dolardan Mayıs 2023'te 418 milyon dolara çıkararak %309,5 artırdı. Büyüme kaydetmiş olsa da, bu faaliyetlere katılabilecek koleksiyonlar açısından hala önemli sınırlamalar var.

Konsept olarak DeFi token perpetuals'a benzer şekilde, NFTPerp ve NFEX gibi protokoller tarafından sunulan NFT perpetual'ları, NFT koleksiyonlarının taban fiyatını takip eden kalıcı sözleşmelerdir. Bu, yatırımcıların NFT'nin kendisine gerçekten sahip olmak zorunda kalmadan belirli NFT koleksiyonlarının değeri hakkında spekülasyon yapmalarına olanak tanır. Taraftarlar, bu sözleşmelerin NFT koleksiyonları için daha iyi fiyat keşfine izin verdiğini iddia ediyor.

GameFi için 2023'te Öne Çıkanlar

Mevcut projeler yeni nesil oyuncuları desteklemek için yeni oyunlar ve altyapı geliştirmeye devam ettiğinden, GameFi alanı 2023'te hala faaliyetle dolu.

Bu sadece dürüst bir iş... ya da değil?

Yield farming, DeFi kullanıcıları için en popüler etkinliklerden biri haline gelse de, Pixels ve Farmers World gibi oyunların **toplam 175 binden fazla günlük aktif oyuncuya ulaşmasıyla** çiftçilik veya madencilik oyunları blok zinciri oyun alanına hakim olmaya devam ettiğinden, aynı şey GameFi meraklıları için de geçerli gibi görünüyor.

Oyunlaştırılmış bir verim çiftçiliği biçimine benzer şekilde, çiftçilik veya madencilik oyunu, oyuncuların belirli bir süre boyunca kaynakları çıkarmak veya çiftçilik yapmak için NFT'leri kullanmalarına olanak tanır. Oyuncular daha sonra madencilik çıktılarını ve token ödüllerini artırmak için kaynaklarını verimli bir şekilde kullanmak zorunda kalacaklar.

Bununla birlikte, çiftçilik oyunları çok basit bir oynanışa sahiptir ve gerçek insan oyuncuların çok az girdi gerektirir, bu da **botların geliştigi** bir ortam yaratır. Kullanıcıların binlerce bot oluşturup kontrol edebilmesi, gerçek oyuncular için jeton ödüllerini azaltabilir ve yenilerinin oyuna girmesini engelleyebilir. Bu nedenle, bu türün geliştiricilerinin bu uygulamalarla etkili bir şekilde mücadele etmek için ekstra yol kat etmesi gerekecek.

Oyun Zincirleri ve Gazsız Zincirler

Son Oyna-Kazan dalgasının sonunda Ronin, Axie Infinity'nin evi haline gelen çok yeni bir ağıdır. 2023'e hızlı bir şekilde ilerleyen Ronin, Zoids Wild Arena ve Pixels gibi oyunların taşınmasıyla sağlam bir oyun ekosistemine dönüştü. Ronin ağının yeniden canlanması, **RON fiyatının** 2023'ün başında 0,26 dolardan 2023'ün sonunda 1,85 dolara **7 kat artmasına neden oldu**.

Özellikle blok zinciri oyunlarına hizmet veren ağların artan popülaritesi ile Merit Circle ve Ancient8 gibi DAO'lar da kendi oyun zincirleri olan Beam ve Ancient8 Chain'i başlattılar. Ancient8 Chain hala test aşında olmasına rağmen, Beam şu anda Avalanche'ta bir alt ağ olarak yaşıyor.

Bu oyun zincirleri, işlemleri gerçekleştirmek için yerel tokenlerine veya ETH'lerine ihtiyaç duysa da, 2023, Skale ve Wax gibi **gazsız blok zincirlerinin** çok sayıda kripto oyuncusunu çekmeye devam ettiğini gösterdi. Oyuncular, bu iki blok zincirindeki tüm kullanıcıların %88'ini oluşturuyor ve her bir ağda 100'den fazla oyuncu var.

Teste Açık

2021 GameFi Wave sırasında geliştiriciler, modern oynanış ve sürdürülebilir tokenomiklere sahip AAA kalitesinde blok zinciri oyunları sunma vaadiyle büyük yatırımlar yaptı. Bazı topluluklar hala bu vaatlerin 2023'te yerine getirilmesini beklerken, bu projelerden birkaçı **artık oynanabilir durumda ve tamamlanmak üzere**.

Parallel ve Big Time gibi oyunların daha geniş kitlelere açıldığını ve ilgili tokenlerinin fiyat hareketlerinin yansıttığı gibi bunda bir miktar başarı elde ettiğini gördük. Ekim 2023'te 0,13 dolardan piyasaya sürüldüklerinden bu yana, **Big Time'in BIGTIME tokeni geçen yılın sonunda %269 artarak 0,44 dolara yükselirken**, Parallel'in PRIME tokeni %150 arttı.

Bu arada, geçmişte teslimat yapan ekipler şimdi yıldırımını iki kez yakalamak istiyor. 2022'nin başlarında Move-to-Earn hype'ın arkasındaki ana itici güç olan STEP'nin yaratıcıları, **daha iyi token havuzlarına ve muhafazakar emisyonlara vurgu yaparak** en son oyunları Gas Hero'yu piyasaya sürmek istiyor.

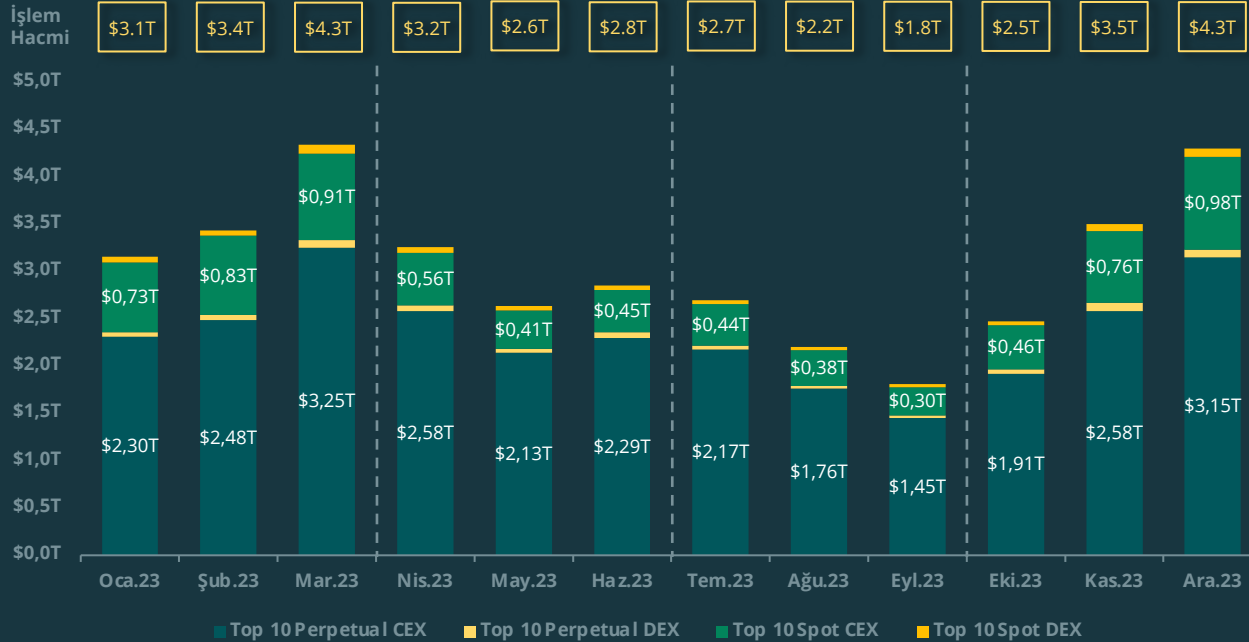
BORSALAR

2023 En İyi Kripto Para Borsaları İşlem Hacmi

İşlem hacmi 2023'ün 4. çeyreğinde +%53,1 artarak 10,3 trilyon dolara yükseldi ve ilk çeyreklik artışını kaydetti

En İyi Kripto Para Borsaları İşlem Hacmi (2023)

Toplam İşlem Hacmi (Trilyon \$)

+53.1%

2023 Q4'te En İyi Kripto Borsaları İşlem Hacmi Artışı

Kripto, 2023'ü toplam işlem hacminin **3. çeyrekte 4. çeyreğe %53,1 artmasıyla** kapattı.

İşlem hacmi **Aralık ayında keskin bir şekilde 4,3 trilyon dolara yükseldi** ve piyasa duyarlılığı BTC ETF'leri beklentisiyle yükselişe geçti.

CEX: DEX spot işlem hacminin oranı, 3. çeyreğe benzer şekilde 4. çeyrekte %91,5 civarında seyretti.
CEX:DEX türev işlem hacmi oranı ise %98,5'ten %97,3'e geriledi.

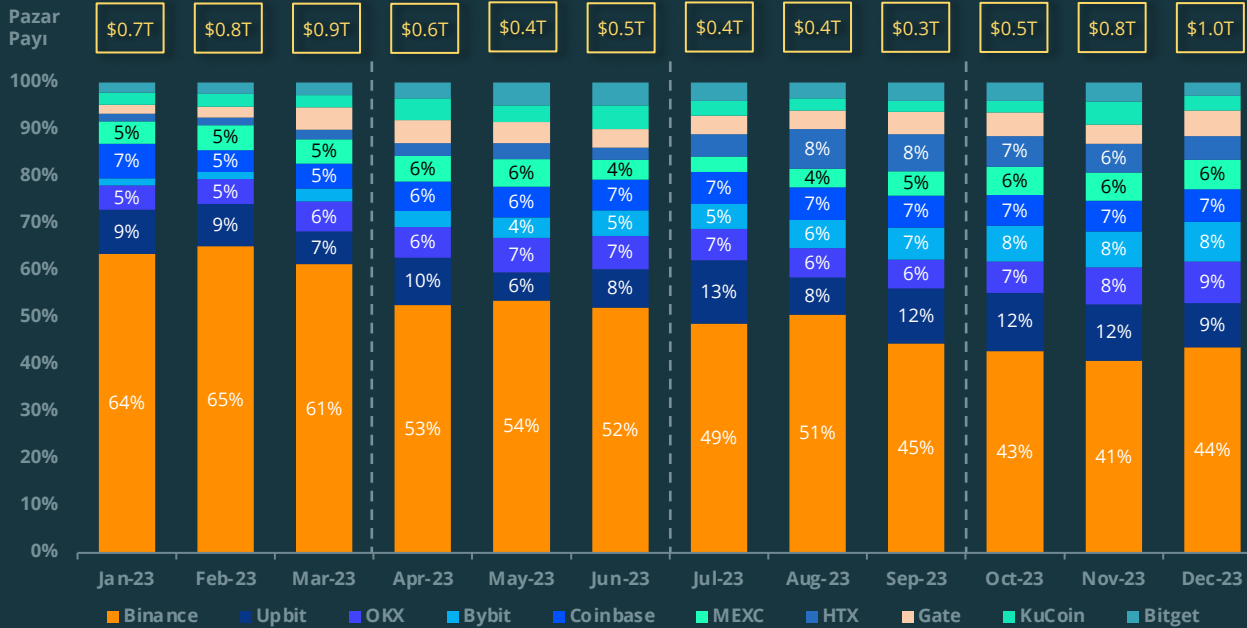
2023 yılında CEX:DEX spot oranı %91,4, CEX:DEX türev oranı ise %98,1 olarak gerçekleşti.
CEX'ler, geçen yıl FTX'in düşüşüne ve 2023 boyunca Binance'i çevreleyen FUD'a rağmen yıla hakim oldu.

2023 En İyi 10 Spot Merkezi Borsa (CEX) İşlem Hacmi

Binance'in En İyi 10 Spot CEX üzerindeki hakimiyeti Kasım ayında yıllık %41'e geriledi, ancak 2023'ün 4. çeyreğinde zirvede kalmayı başardı

İlk 10 Spot CEX İşlem Hacmi Dağılımı (2023)

Toplam İşlem Hacmi (Trilyon \$)

+98.1%

2023'ün 4. çeyreğinde ilk 10 Spot CEX Toplam İşlem Hacmi artışı

İlk 10 CEX, art arda iki çeyrek boyunca 2 trilyon doların altında işlem gördükten sonra **2023'ün 4. çeyreğinde 2,20 trilyon dolarlık spot işlem hacmi kaydetti.** Bu, çeyreklik bazda **+%98,1'lik bir artışı temsil ediyor.**

Binance, baskın spot CEX olmaya devam etti, ancak 2023 boyunca pazar payını kaybetmeye devam etti. **Pazar payı, Kasım ayında yılın en düşük seviyesi olan %41'e geriledi** ve bu, ABD makamlarıyla 4,3 milyar dolarlık anlaşması ve CZ'nin istifasıyla aynı zamana denk geldi.

İlk 10 CEX'in tamamı 4. çeyrekte büyüdü ve MEXC %203,7 (90,4 milyar dolar) ile en fazla büyüyen şirket oldu. Bunu %162,1 (107,5 milyar dolar) büyüyen Bybit ve %161,2 (49,2 milyar dolar) ile KuCoin izledi. KuCoin, 3. çeyrekte kaybettikten sonra 4. çeyrekte ilk 10'daki yerini geri aldı ve Kraken'i geride bıraktı.

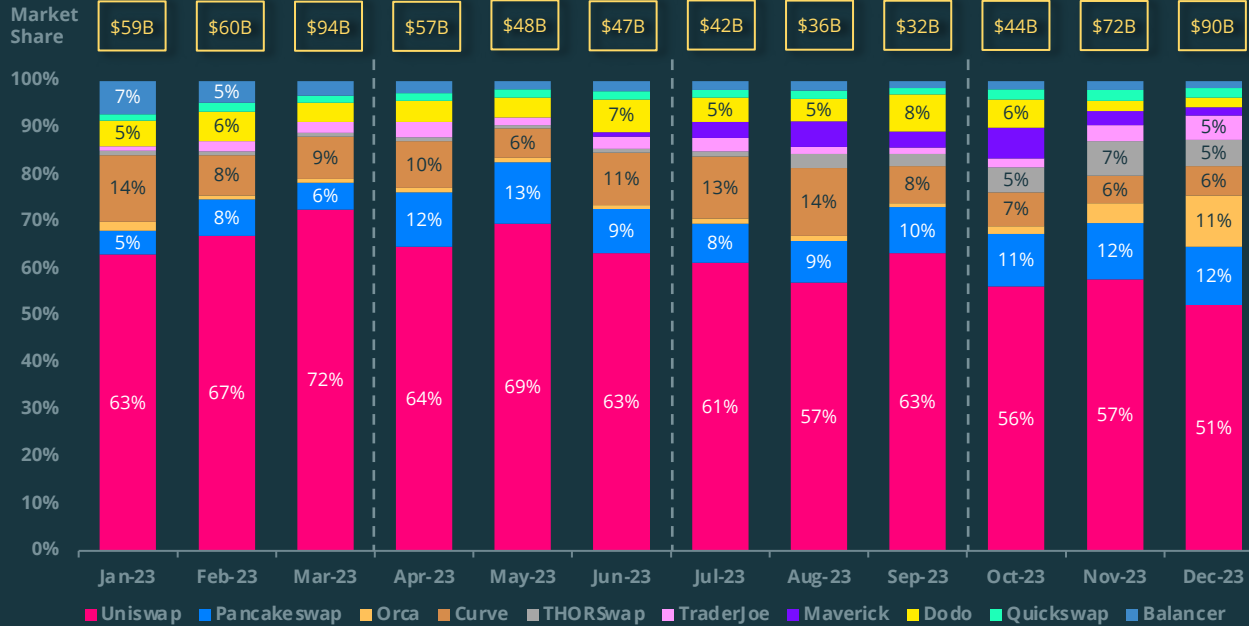
Toplamda, ilk 10 CEX, 2022'deki 9,4 trilyon dolara kıyasla 2023'te 7,2 trilyon dolarlık işlem hacmi kaydetti ve yıllık bazda **%23,4'lük bir düşüş kaydetti.**

2023 En İyi 10 Spot Merkeziyetsiz Borsa (DEX) İşlem Hacmi

İlk 10 Spot DEX'in işlem hacmi 2023'ün 4. çeyreğinde +%87,1 artarken, Orca ve THORSwap başı çekti

En İyi 10 DEX İşlem Hacmi Dağılımı (2023)

Toplam İşlem Hacmi (Milyar \$)

+87.1%

İlk 10 Spot DEX'in 2023'ün 4. çeyreğinde toplam işlem hacmi artışı

İlk 10 DEX, **2023'ün 4. çeyreğinde toplam 205,3 milyar dolarlık spot işlem hacmi kaydetti** ve bu da bir önceki çeyreğe göre %87,1'lik bir artışı temsil ediyor.

Orca, **%1.079,0** (12,2 milyar dolar) artışla 4. çeyrekte DEX'ler arasında **en çok kazanan oldu** ve şu anda %11 pazar payıyla üçüncü sırada yer alıyor.

İşlem hacmindeki bu keskin artış, Solana'ya olan ilginin artmasına bağlanabilir.

Zincirler arası bir DEX olan THORSwap da işlem hacminde bir artış gördü ve 4. çeyreği 12,5 milyar dolar ile kapattı. Bu, bir önceki çeyreğe göre %422,4 (10,1 milyar dolar) artış anlamına geliyor.

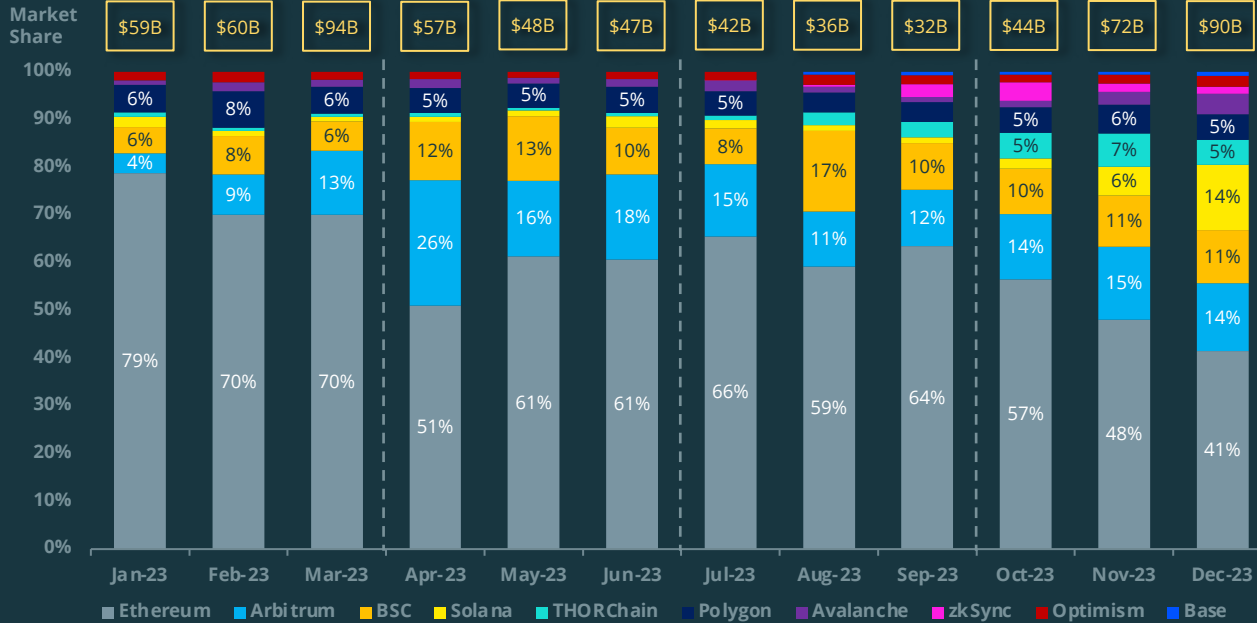
O zamandan beri platformdaki yasa dışı işlemleri engellemek için önlemler alındı.

2023 Spot DEX İşlem Hacminin Zincire Göre Dağılımı

Ethereum'un işlem hacmindeki payı Aralık ayında %41'e düştü, ancak Arbitrum istikrarlı bir büyüme gösterirken Solana 2023'ün sonunda yükseldiği için rekabette önde olmaya devam ediyor

Spot DEX İşlem Hacminin Zincire Göre Dağılımı (2023)

Toplam İşlem Hacmi (Milyar \$)

Ethereum, 2023'ün **4. çeyreğinde 99,3 milyar dolarlık DEX işlem hacmini** ele geçirdi. Bu, 71,8 milyar dolarlık işlem hacmine sahip olduğu **2023'ün 3. çeyreğine göre +%38,3'lük bir artış**.

4. çeyrekte işlem hacmindeki artışa rağmen, hakimiyeti 2023'te ilk kez Kasım ve Aralık aylarında %50'nin altına düştü ve diğer zincirlerin yetişmesiyle yılı %41'e kadar düşürdü.

BSC, genel olarak 4. çeyrekte #3 olarak kalırken, Aralık ayında Solana tarafından geçildi. Bu, BSC'nin 1. çeyrekte Arbitrum tarafından geçildikten sonra sıralamada düştüğü ikinci örnek.

Arbitrum'a da Solana meydan okuyor. Her iki zincir de Aralık ayını neredeyse %14'lük pazar payıyla kapattı.

Solana, çeyreklik bazda %985,5 artışla 4. çeyrekte en çok kazanan oldu. İşlem hacmindeki payı %6'dan %14'e yükseldi

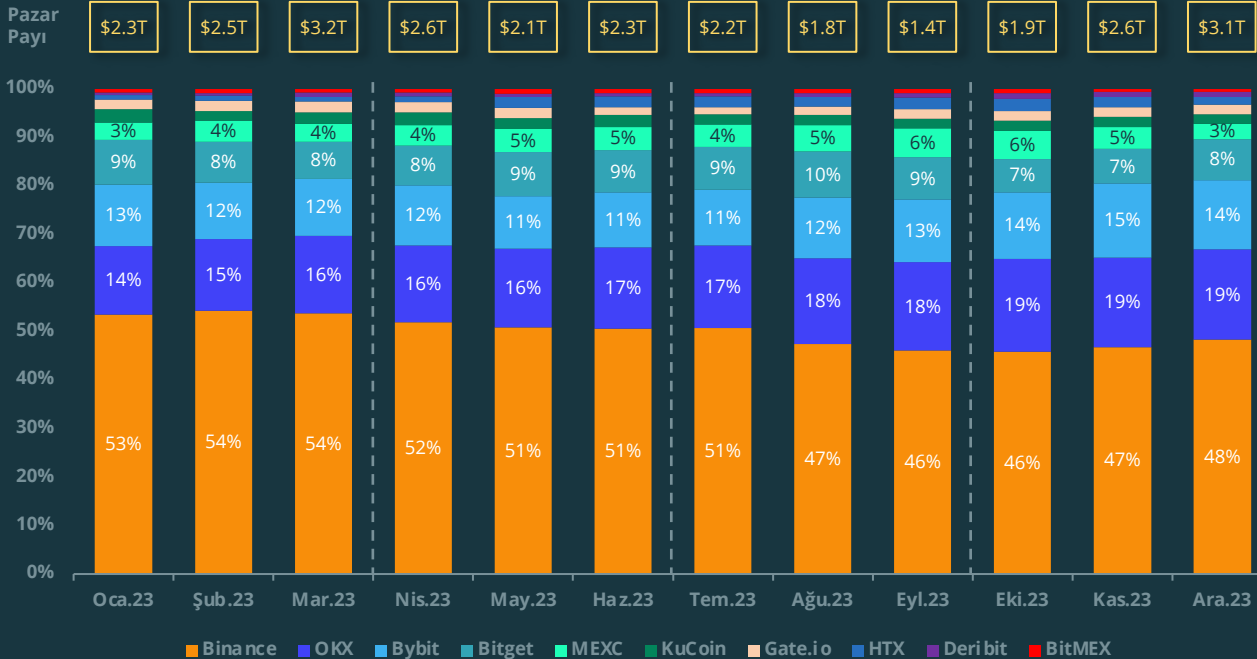
THORChain, 4. çeyrekte işlem hacmi %422,4 artarak ikinci en çok kazanan oldu. İki zincir şu anda Aralık 2023'te sırasıyla #3 ve #5. sırada yer alıyor.

2023 En İyi 10 Merkezi Sürekli Borsa İşlem Hacmi

Kalıcı CEX'lerdeki toplam işlem hacmi, 2022'ye kıyasla 2023'te iki katından fazla arttı; bu, pazarın toparlandığının açık bir işareti

Top 10 Centralized Perpetual Exchanges Trading Volume (2023)

Toplam İşlem Hacmi (\$ Trilyon)

+42.1%

En İyi 10 Merkezi Sürekli Borsa 2023'te İşlem Hacmi Artışı 4. çeyrek

İlk 10 Sürekli CEX'teki hacimler, 3. çeyrekte 5,4 trilyon dolardan 4. çeyrekte 7,6 trilyon dolara **güçlü bir toparlanma** yaşadı. 2023'te 1. çeyreğin ardından en aktif ikinci çeyrek oldu.

Spot CEX piyasasına benzer şekilde **Binance**, DoJ anlaşmasına ilişkin haberlere rağmen **pazar payını korumayı başardı** ve en büyük kalıcı CEX olmaya devam etti. OKX ve Bybit de sırasıyla #2 ve #3'teki konumlarını sağlamlaştırdı.

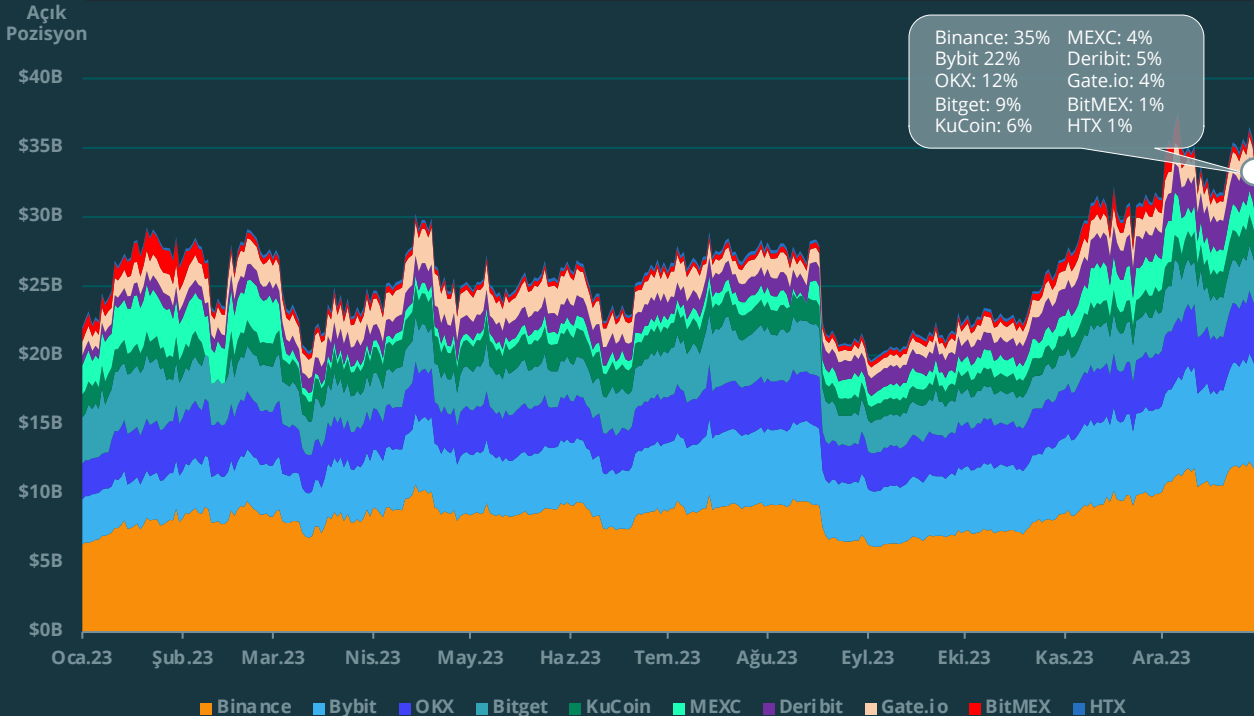
Spot CEX piyasasının aksine, Top 10 Perpetual CEX'teki toplam işlem hacmi 2023'te 28 trilyon dolar oldu ve **2022'deki 11 trilyon dolarlık toplam hacmin iki katından fazlaydı** ve bu da sürekli piyasanın toparlandığının açık bir işareti. Bununla birlikte, Binance'in tek başına 24 trilyon dolarlık kalıcı hacim kaydettiği **2021 boğa piyasası hacimlerinin hala gerisinde**.

2023 En İyi 10 Merkezi Sürekli Borsa Açık Pozisyon

Toplam Açık Pozisyon, son iki yılın en yüksek noktası olan 30 milyar doların üzerine çıktı; OI'nin payı ilk 3 borsa Binance, Bybit ve OKX ile konsolide oldu

En İyi 10 Merkezi Sürekli Borsa Açık Pozisyon (2023)

+48.4%

En İyi 10 Merkezi Sürekli
Borsa OI Artışı
1 Ekim 2023 - 31 Aralık 2023

İşlem hacmine benzer şekilde, Top 10 Perpetual CEX'teki açık pozisyon (OI) da 4. çeyrekte bir artış gördü ve 5 Aralık'ta 36,7 milyar dolar ile yılın en yüksek noktasına yükseldi. Toplam OI, yılı **2022'deki herhangi bir noktadan daha yüksek** bir seviye olan 32,9 milyar dolarda kapattı.

İlk 10 Sürekli CEX arasındaki OI'nin çoğunluğu şu anda **ilk 3 borsa Binance, Bybit ve OKX arasında yoğunlaşıyor** ve yılın başındaki ~%55'e kıyasla 2023'ün sonunda OI'nin ~%70'lik payı var.

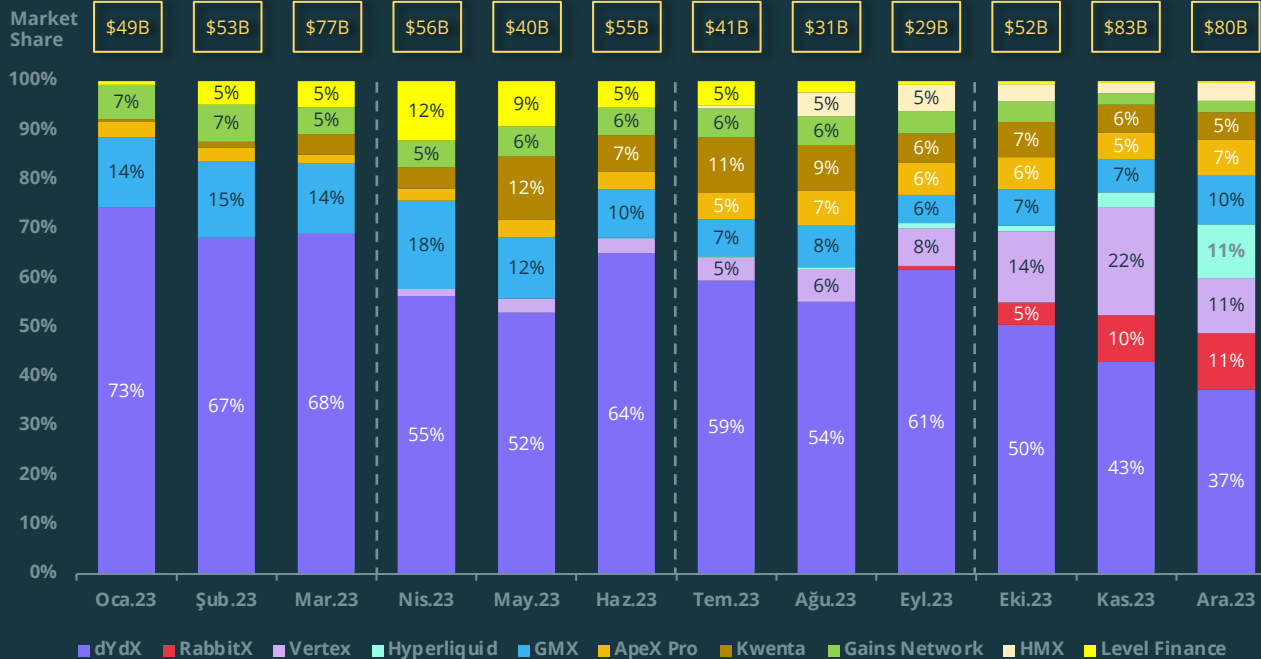
ABD BTC Spot ETF'ye olan güçlü ilgi, TradFi Türev Borsası **CME**'deki **BTC Vadeli İşlem Sözleşmeleri için OI'de bir artışa neden oldu** ve 4. çeyrekte tüm Sürekli CEX'lerde BTC kalıcı sözleşmelerinin OI'sine öncülük etti.

2023 En İyi 10 Merkeziyetsiz Sürekli Protokol İşlem Hacmi

dYdX baskın olmaya devam ederken, şu anda 4. çeyrekte hızla genişleyen merkezi olmayan kalıcı pazardaki bir dizi yeni rakipten önemli bir rekabetle karşı karşıya

En İyi 10 Merkeziyetsiz Sürekli Protokol İşlem Hacmi (2023)

Toplam İşlem Hacmi (Milyar \$)

+47.4%

En İyi 10 Merkeziyetsiz Sürekli Protokol 2023'te İşlem Hacmi Artışı 4. Çeyrek

Perpetual CEX'lere benzer şekilde, Perpetual Protocols de hacimde **güçlü bir toparlanma** gördü ve 3. çeyrekteki 102 milyar dolara kıyasla 4. çeyrekte 215 milyar dolara ulaştı.

Kwenta 2. çeyrekte güçlü bir performans sergilerken, yılın ikinci yarısında yeni rakipler **Vertex, Hyperliquid, RabbitX ve ApeX Pro** ortaya çıktı.

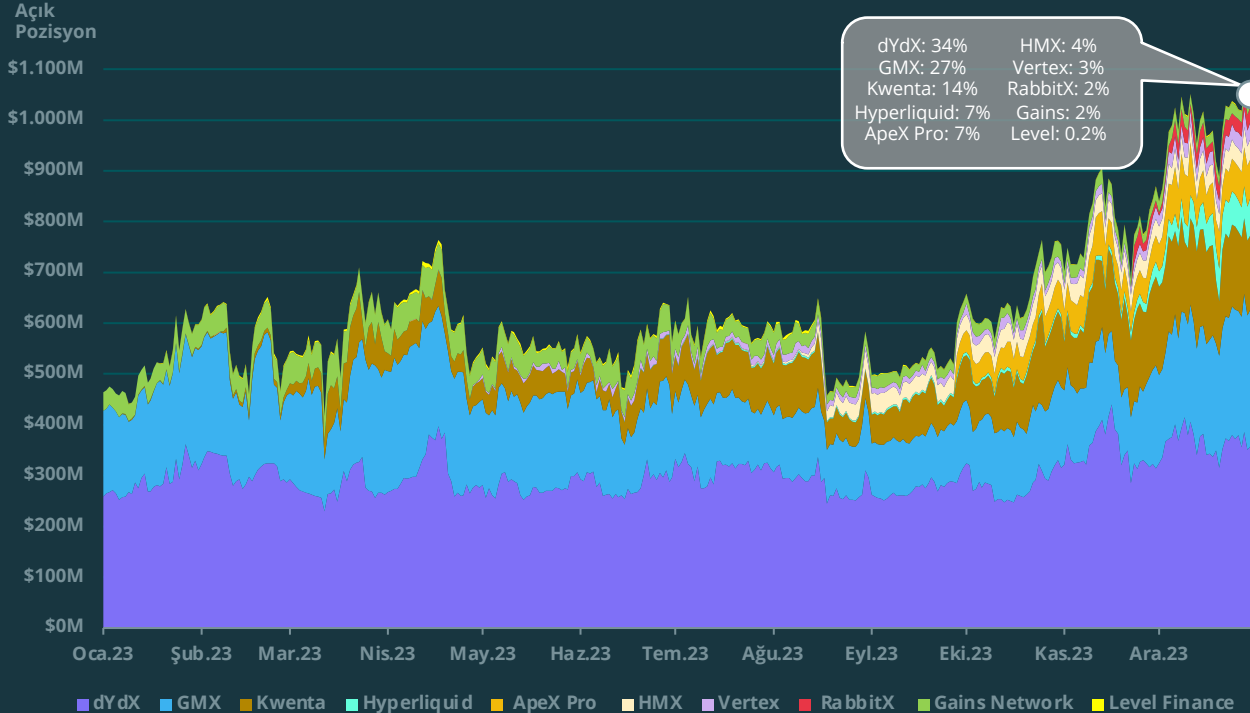
dYdX, Ekim ayı sonunda Cosmos ekosistemine geçişinden sonra bile 2023'te **lider konumunu korurken**, yoğun rekabet nedeniyle pazar payı Ocak ayındaki %73'ten Aralık ayında %37'ye önemli ölçüde geriledi. Ancak bu daha çok bir "**pastanın genişlemesi**" olgusudur.

GMX ayrıca Arbitrum STIP programına katılımı nedeniyle **4. çeyrekte hacimlerde bir toparlanma bildirdi**.

2023 En İyi 10 Merkeziyetsiz Sürekli Protokol Açık Pozisyon

Merkeziyetsiz kalıcı protokollerdeki OI, piyasaya yeni rakiplerin girişi ve yükseliş piyasası duyarlılığının yardımıyla 2023'te iki kattan fazla artarak 1 milyar doların üzerine çıktı

En İyi 10 Merkeziyetsiz Sürekli Protokol Açık Pozisyon (2023)

+57.4%

En İyi 10 Merkezi Olmayan
Sürekli Protokol OI Artışı
1 Ekim 2023 - 31 Aralık 2023

Perpetual CEX'lere benzer şekilde, Top 10 Perpetual Protocols'deki OI de yıl sonuna kadar 1,04 milyar dolara yükseldi ve bu da bir önceki **çeyreğe göre +%41,5** ve **yıl için +%123 bir artış temsil ediyor.**

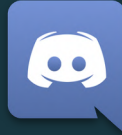
Ancak bu hala **tarihi seviyelerin altında.** Nisan 2022'de bile, dYdX tek başına OI'de 1 milyar dolar kaydetti.

Kwenta, tüm yıl boyunca OI payında istikrarlı bir artış gördü ve yılı %14 OI payı ile kapattı. Diğer rakipler (Hyperliquid, ApeX Pro, HMX, Vertex, RabbitX), hacimlerde daha büyük bir pay almalarına rağmen, OI'de çok daha az paya sahiptir.

Toplam OI'nin 300 milyon dolar civarında sabit kaldığı bir yıla rağmen, dYdX'in OI payında liderliği yılın başındaki %56'dan sonunda %34'e düştü.

BİZİ TAKİP EDİN

BTCHABER
BİZİ TAKİP EDİN

BTCHABER

BTCHaber.com, CoinGecko'nun Türkiye'deki resmi iş ortağıdır.

**HEPSİ BU KADAR! OKUDUĞUNUZ İÇİN
TEŞEKKÜRLER:)**